

AYAKTA DURABİLME SAVAŞIMI

DAYANIŞMA

Halil Günay (1951):

“Abana’dan ilçelik kalktığı için ortaokula **Bozkurt**’ta gittim. **Bozkurtlu** arkadaşlarla bir sorunumuz olmazdı. Ufak tefek tartışmalarımız olsa da kendi aramızda çözümlerdik. Bir tedirginliğimiz olmadı. İlk yıl yürüyerek gittik. İkinci yıl belediyenin ‘pikap’ıyla gittik. **Macit Abi** (Sönmez, 1928) taşırdı bizi. O zamanki **Bozkurtlu** arkadaşlarımızla bugün de görüşürüz. Biz de gideriz, onlar da gelir. Hepsiyile çok iyi konuşuruz” (özel söyleşi).

Hayati Demirbaş (1931):

“Motor fabrikası (Abana Elektromekanik) çalışanlarına parayı fabrikada değil de bankadan vermek için banka müdürüyle anlaştık. Bankaya para çekmeye gidenlerden hesap açtırılması istenmiş. Kimi açtırmış, kimi gelecek ay açtıracığını söylemiş. **Bozkurtlu** bir işçi de ‘Ben **Abana** bankasına para yatırmam’ demiş! **Tosyalı** olan müdür bu duruma çok üzülmüş (...). **TRT**’den bir ekip **Abana** ve motor fabrikasında çekim için **Bozkurt**’a iniyor. Oradan bir minibüs kiralayıp fabrikaya geliyorlar. Kapıdan fabrika müdürü bilgilendiriliyor. Bu arada kapıdaki bir görevli ekibe, ‘Efendim, size fabrikadan araba verelim’ diyor. ‘Bizim arabamız var’ yanıtına görevli şu karşılığı veriyor: ‘O arabanın sürücüsü **Bozkurtludur**, sizi istediğiniz yere götürmez!’” (özel söyleşi)

Muhittin Ata (1932):

“**1960 Devrimi**’nden sonra **Bozkurt** Belediye Başkanı **Kâzım Özcan** (1913), **Cumhuriyet Gazetesi**’nden bir gazeteci ve bir fotoğrafçı, ‘Bizi **Bozkurt**’a götürür müsün?’ dediler. O gün çocukları otobüsle **Abana**’ya yollamıştım. Otobüsten önce **Bozkurt**’a indim, çocukları otobüsten alıp **Abana**’ya geldim. Haber benden önce **Abana**’ya ulaşmış. **Molla**’nın **Mustafa**’nın (Şenol, 1904) dükkânının önünde durdum.

Seyfi (Seyfettin Uyanık, 1931)

geldi yanıma, ‘Sen kimi getirdin buraya?’ dedi. Benim bir şeyden haberim yok. ‘Görmüyor musun, çoluk çocuk arabada’ dedim. ‘Allah Allah!’ deyip gitti. Sonradan duydum ki, **Bozkurt**’a gazetecileri getirdiğim için bana kızmışlar. ‘İlgilenmeyin’ falan demişler. Gerçekten kimse ilgilenmedi. Bu bana biraz ters geldi. Bu benim işim. **Abana**’yı ben de çok seviyorum. Buradan karşıya (**Rusya**) yol olsa, ben oraya da giderim, parayla değil mi!” (özel söyleşi)

Eski Belediye

Kâzım Yazgan (1920):

“Vapuru kaldırdılar (1954). Vapur kalktığı zaman daha **Hamzaköyü** yolu açılmamıştı(*). **Bozkurt**’ta da tüccarlar var. Malları nasıl taşınacak? Bu yüzden, **Abana**’dan vapurun kalkmaması için **Mustafa Akkuş** (1901), **Şeker Mehmet** (Erol, 1905) ve **Akif Teker** (1903), vapurun **Abana**’ya uğramasını isteyen bir belge verdiler bana. ‘Bizim işimiz Abana’ndan başka yerde yürümez’ diye. Ben bu belgeyi **İstanbul**’da **Denizyolları** Genel Müdürlüğü’ne götürdüm. Müdür

bana dedi ki: ‘Yahu, bir kısmı **İlişi**’yi (Yakaören) istiyor, bir kısmı **Abana**’yı. Biz de şaşırдық ne yapacağımızı. Müfettiş yollayarak bu işi incelettireceğim.’ Müfettişin kim olacağını sordum, ‘falanca’ dedi. Hemen müfettişi buldum, ‘Hemen vapurla **İlişi**’ye git, ben de **Abana**’ya gidiyorum’ dedim. Müfettiş **İlişi**’ye çıkıyor. Üç kişi ile **Bozkurt**’a gitmek istiyor, yol yok. Oysa ‘yol açıldı’ diye rapor verilmiş. Müfettiş diyor ki onlara: ‘Siz **Hamzaköy** yoluna kalırsanız, aç kalırsınız!’ Sonra **Abana**’ya geliyor müfettiş. Burada da kimi kişilerle konuşuyor. Derken, ‘Bu adam **CHP**’li’ diye şikâyet ediliyor ve derhal alınıyor **Abana**’dan. Bu iş de böylece kalıyor ve vapur **İlişi**’ye uğramaya devam ediyor. (...) Sonra ben yine **İstanbul**’a gidip, **Denizyolları** genel müdürüne çıkıyorum. ‘Vapur Abana’ya uğramayacaksa, ben Abana’ya tüccar vapurlarını uğratacağım’ diyorum(**). Yine de uğratmadılar. Sonra **Aldıkaçtı** Kumpanyası’na gittim, onlardan acentalık aldım. (...) ‘**Abana** ile **İlişi**’nin ortasına (Harmason) uğratalım’ diyorlar. Evet. O zaman ben, ‘Dövüş-kavgaya ederiz, bu iş olmaz’ dedim. Sözlerime akılları yattı. Acenta **Mehmet Ali** Bey (Geriş, 1911) vardı, o da, ‘Vapur hem Abana’ya, hem de **İlişi**’ye uğramazsa olmaz’ dedi. İki tarafa da vapur uğramaya başladı. **Mehmet Ali** Bey ikisinin de acentası oldu. Ben de hem Abana’nın, hem de **İlişi**’nin puantörlük ve komisyonculuk işlerine bakıyordum. Bir nokta daha var: Vapur yalnız **İlişi**’ye uğradığı zamanlar, bizim motorcular **İlişi**’ye gitmedi. **İnebolu** ve **Çatalzeytin**’den daha ucuza mal getirme kararı aldılar. Motorcular o zaman böyle bir dayanışma yaptı. Otobüsler, kamyonlar çıkınca denizin değeri düştü” (AG, Aralık 1991).

Esat Yılmaz (Çatalzeytin-İsmail, 1906):

“Ben köyde muhtardım. 1946’dan 1960’a dek muhtarlık yaptım. 1958’de **Abana**’ya geldim ama muhtarlığı bıraktırmadılar. İki yıl daha (1960 Devrimi’ne dek) bir üyeyi ‘vekil’ yaparak buradan doğru idare ettim. Bizim köy hep **CHP**’liydi. Vapur **Abana**’dan kaldırılınca (1954) biz hiç **İlişi**’den (Yakaören) binmedik. Hep **İnebolu**’ya gider, oradan binerdik. **İstanbul**’dan gelirken de **İnebolu**’da iner; Abana motorlarıyla gelirdik. **Abana sevgisi** babalarımızdan, dedelerimizden

kaldı.

Bizim köylüler genellikle böyleydi” (özel söyleşi).

*) **Hamzaköy** üzerinden **Bozkurt-Yakaören** yolu 1955’te açıldı.

) İlçeliğin **Pazaryeri’ne (Bozkurt) kalkması için **TBMM**’ne verilen yasa önerisine, Belediye Başkanı **Fahri Yazgan**’ın (1914) hazırlattığı 10 sayfalık yanıtta, **Denizyolları** gemilerinin **Abana**’dan aldığı yıllık “yük” ve “yolcu” çokluğu da belirtiliyor: “Vaktiyle Abana’ya vapur uğratmak için bile tereddüt eden **Denizyolları** İdaresi, bugünkü rekolte karşısında iskelemizi birinci sınıf yapmak mecburiyetinde kalmıştır. Son yıllarda yalnız **Denizbank** vapurlarıyla iskelemizden vasatı (ortalama) 200 bin ton yük ve 6.500 yolcu gitmekte ve bir o kadar da gelmektedir.”

ABANA’YA MEKTUP

Vay kara talihli güzel **Abana**
Başına gelmeyen haller mi kaldı?
Oy’unu vermese idin yabana
Küstürdün, açılan kollar mı kaldı?

Kızdırdın ayânı inanç yüzünden
Dönmedin bir kere olsun sözünden.

Kırat’tan tekme yedin dizinden
Atı da kızdırdın, kullar mı kaldı?

Bilmedin menfaat için dönmeyi
Eller gibi daldan dala konmayı.

Boş yere reddettin ata binmeyi
Yayan gidilecek yollar mı kaldı?

Siyasi çıkarlar kurbanı oldun

Felekten ders aldın boşaldın doldun.

Tükenmez sabrile sarardın soldun

Kahrından açacak güller mi kaldı?

Koral der, dört kulplu kazanmış

Tutup da devrana uyan kazanmış.

Hep eller menfaat üzere uzanmış

Sebepsiz uzanan eller mi kaldı?

Ahmet Koral

(Yeni Kastamonu, 13 Ocak 1968)

“Abana iskelesinde Kayıkçı **Hamdi Moğul**” (1927) ve Arkadaşları”nın 21 Haziran 1954 tarihli telgrafına, **Münakalât Vekili** Müsteşar’ı **Ubeyd Çerçel**’in 19 Temmuz 1954 tarihli yanıtı:

“...6203 sayılı kanunla yapılan son mülki değişiklikler meyanında **Bozkurt**’un kaza merkezi olması dolayısıyla vapurların, buraya çok yakın bulunan **İlişi**’ye uğratılması hususunda devamlı müracaatlar karşısında kalındığı, iş hacmi henüz malûm bulunmayan **İlişi**’ye tecrübe mahiyetinde olmak üzere muvakkaten vapur uğratılmasına karar verilmiş olduğu, bununla beraber müsbet bir netice alınmadığı taktirde, evvelce olduğu gibi gemilerin yine **Abana** iskelesine uğratılacağı anlaşılmıştır” (Varol Yazgan).

Aynur Şengün (1933):

“Abana’dan ilçeliğin kalkacağı anlaşılınca babam (**Abdullah Şengün**, 1897) burayı **Oday Boğazi**’nden **Kâzım Öztürk**’e (1928) kir alıyor (bugün Oday Boğazi’nda kahve ve bakkaliyesi var). Sonra ilçelik kalkıyor. Ben, ‘ne olur ne olmaz’ diye üç ay burada bekledim. Sonunda **Kâzım Abi** şöyle dedi: ‘Aynur, Oğlum, biz burayı kirладık ama, geçinip geçinemeyeceğimiz belli değil. Bırak geçinmeyi, kirayı bile veremeyeceğiz.’ **Abana**’da alışveriş durdu. Her taraf bomboş. Üç ay sonra bıraktı **Kâzım Öztürk**. Ben de kapıya kilit vurup **İstanbul**’a gittim” (özel söyleşi).

Seyfettin Uyanık (1931):

“...O zaman ‘baba’ gibi bildiğimiz **Fahri Yazgan** (1914) bu işleri çok iyi bilirdi. Gelirdi, oturur dertleşirdik. O da tanık olmuştur, hiç satış yapmadan dükkânı kapattığımız günler olmuştur. Bu arada birçok arkadaşımız **İstanbul**’a gitti, **Avrupa**’ya gitti. Bir ara benim de niyetim vardı. **İstanbul**’a taşınmak istiyordum. Biraz daha sabrederim diyerek bekledik. Yeniden ilçe olunca (1968) yavaş yavaş kalkınmaya başlayarak bugünkü ortamı bulduk” (1978’de yapılan söyleşinin yeni çözümü).

Abana’dan **İstanbul**’a ilk göçler sırasında büyük sıkıntılar yaşanır. Sağlıksız yerlerde, ‘**bekâr odaları**’nda yatılır.

Aynur Yılmaz (1934):

“**Küçükpazar**’da dernek (Abana’yı Kalkındırma, Tanıtma ve güzelleştirme Derneği) vardı. **Veli Kenan** (Şener, 1898) da dernekte kahveci. Evinden-işinden atılan, **Abana**’dan yeni gelen oraya düşerdi. Ocaklığın arkasında da bir ranza var. **Mustafa Öztürk**’le (1931) ben altı üstlü bu ranzada yatıyoruz. **Kara Ahmet**’i (Akıntürk, 1908) evden atmışlar. **Necat Çavlar** (1934) da var, onlar sandalyelerin üzerinde yatıyor. Kara Ahmet’in sandalı var, **Haliç**’te yolcu ve hale male sebze taşıyor. Arada Kara Ahmet’i kızdırıyoruz.. Birinde Kara Ahmet nargilenin marpucunu kapıp, kahvenin içinde peşimize düşüyor. Bu kaçıp kovalamacada su küpü devrilip kırılıyor. Kahve ocağındaki cam da kırılıyor. Sabahleyin **Veli Kenan** gelince sandalyede uyuyanlar kalkardı. Kara Ahmet Veli Kenan’a ‘namus parası’ diye 5 lira veriyor. Yapılan zarar belki 15 lira!” (özel söyleşi).

Zekâi Sümer (1929):

“Babam **Mehmet Sümer** (Mehmetcim, 1898), **Abana** yoluna ölmüş adamdır. O kadar çok düşerdi memleketinin üzerine. ‘**Halk Partisi**’ derdi de, başka şey demezdi. ‘**Abana** yeniden ilçe olursa, mezarımın başına gelin, bana müjdeyi verin, ben duyuram!’ derdi” (AG, Ağustos 1989).

1967

ABANA’YA ÖVGÜ

Çok güzeldir **Abana**
Güzelliği ulaşmıştır yabana.
Alınmıştır elindeki gül
Verilmiştir yanındaki Şaban’a.
Deniz verir **Abana**’ya neşe
Bir yanı çamlık, bir yanı meşe.
Kendine çekiyor herkesi
Benziyor **Abana** güneşe.
Abana bir sanayi köşesi
Makarası, masası, sandalyesi.
Halkı öyle konuksever ki
Şaşkına çevirir herkesi.
Nasil kıyılmış sana **Abana**?
Nasil atılmışsın yabana?
Yıkmak kolaydır ama
Yıkanları da tutar fırtına.
Kastamonu’nun turist yuvası
Abana **Kastamonu**’nun kazası.
Er geç hak yerini bulacak
Karar versin genel meclis azası.
Uygundur **Abana** kazaya
İnebolu-Çatalzeytin’le hizaya.
Güzelliği fezaya eş olur da
Neden çarptırılır cezaya?
Hele **Abana**’nın deniz havası
Bahçeleri bülbüllerin yuvası.
Bu övgü **Abana**’ya çok azdır
Uygundur kazaya yoktur şakası
Tevfik KUYUCU, Daday
(AG, 7 Şubat 1970)

Kemal Can (1924):

“Kaymakam **Sezai Taşkeli** bir gün bana ‘Sizin köyün sınırları yok’ dedi (Abana 1954’ten 1967’ye dek köy konumundadır). Yaptık çattık, komşu muhtarlar imzaladı, **Bozkurt** Belediye Başkanı **Kâzım Özcan** (1913) imzalamıyor. Bugünkü **Bozkurt Orman İşletmesi**’nin deposu **Abana** sınırları içinde(*). **Manav Deresi**’nden geçen sınır **Macarköyü**’nde **Şif Deresi**’nden geçiyor. **Alaza Tepesi**’nden gelen yol bizde kalıyor. **Mıcık Ahmet**’in (Tunç, 1908) evi **Abana** sınırları içinde ama dükkânı **Bozkurt**’ta. Kâzım orayı istiyor. **Kâzım Özcan**’ın **Bozkurt**’tan ayrıldığı zamanı bekleyip, ‘vekil’ olan **Tavukçuoğlu Osman**’ın ağabeyini (**Mehmet Gezer**, 1906) bulup imzalatıyorum. Hemen kaymakama gidiyorum. O da tapucuyu çağırıp işlemleri yaptırıyor. **Kâzım Özcan** gelince çok kızıyor. Olayı yargıya götürüyor. **Nazım Önüralp** (1922), **Bağlık**’tan **Pehlivan** (İsmail Yenici, 1895), yine **Bağlık**’tan **Yorgancı Ahmet** (Yılmaz, 1911) ve **Hacıveli**’den **Abdullah Atayurt** (1888) üyelerimizdi (köy yaşlılar kurulu). Bunlar da çağrılıyor, **Macarköyü**’nün karşısında mahkeme kuruluyor. Biz kazanıyoruz” (özel söyleşi).

*) 1999’da sonuçlanan yargı kararına göre, bugünkü **Bozkurt Orman İdaresi**’nin deposu da içinde, **Manav Deresi**’nin **Ezine Çayı** doğrultusundan **Kirse Kayası**’na dek **Ezine Çayı**’nın doğusundaki 16.000 m²’lik alanın dağılımı (Varol Yazgan’dan alınan bilgiye göre) şöyle: **Varol Yazgan** (1937) 4.000; **Ahmet Yeğin** (1887) 4.000 ve **Ziya Özer** (Kadı Ziya, 1904) 8.000 m².

ABANA’YI KALKINDIRMA VE TURİZM DERNEĞİ

Necati Can (1925):

“Askerden 1947’de döndüm. 1946’dan 1951’e kadar **Demokrat Parti**’yi tutardım. Ama ilçelik meselesi ortaya çıkınca, ‘Hükümet böyle hata işlemez, üvey evlat muamelesi yapmaz!’ diyerek, 90 derece dönüş yaparak **CHP**’ye geçtim. O zaman **CHP**’nin halktan yana olduğunu gördüm. Rahmetli **İsmet Paşa** büyük devlet adamıydı. (...) **Abana**’dan kaza kaldırılınca, biz rahmetli **Şahap Şenol**’la (1928) beraber **Küçükpazar**’da **CHP** Ocağı’ni açtık. Kirayı kendi cebimizden verirdik. Bir hayli mücadele verdik. Tabii ki, gençlik atmosferi var. Sonra dernek çalışmalarımız oldu. Kazamız kalkınca dernek kurmaya karar verdik. Derneği kurduk. Sayın **Sabri Tıgılı** (1926) **Abanalıları** pek tanımıyordu. Bizlerin yardımıyla tanıdı. **Giregös**’ten (Çayırçık) **Atabey’in Ziya** (Yılmaz, 1923) vardı, o girdi tanınmış olarak. Ben, **Abanalılardan** beş kişinin

dernek yönetimine girmesinde etkili oldum. Babam (Hasan Can, 1902) da bu derneğin kurucularındandır. Şimdi o kuşaktan çok az kişi kaldık. **Abana** için mücadele verdik. Biz böyle çalışsaydık, **Abana** yalnızlığa itilirdi. Sesimizi duyurduk dünyaya. Çok mücadele verdik” (AG, Ocak 1993).

Şahap Şenol (1928):

“**İstanbul**’a geldiğimde **Abana’yı Kalkındırma, Tanıtma ve Güzelleştirme Derneği** kurulmuştu. O yıl (1955) genel sekreter oldum. 1971 sonuna kadar bu görevi, 1973’e kadar da saymanlığı götürdüm. Her yıl yönetim kurulundaydım. **Abana**’da kurulan kamplar, **Abana** için yapılan çalışmalar içinde bulundum. Geceler düzenledik” (AG, 1 Kasım 1977).

ABANA DERNEĞİ’NİN KURUCULARI

- 1- Ahmet YUVARLAK (Marangoz)
- 2- Bahattin KIRIKOĞLU (Serbest)
- 3- Bahattin YORGANCI
- 4- Hasan CAN (Serbest)
- 5- Hüsnü AKTAN (Marangoz)
- 6- Kâzım ÖZCAN (Dokumacı)
- 7- Mehmet TIĞLI (Sandıkçı)
- 8- Mustafa TIĞLI
- 9- Mehmet TIĞLI (Memur)
- 10- Mehmet ÖMÜR (Şoför)
- 11- Mehmet KOÇ (Taşçı)
- 12- Mehmet Ali YUVARLAK (Serbest)
- 13- Şahin ACAROĞLU (Kaptan)
- 14- Mustafa YILMAZ (Gemici)
- 15- Necati CAN (Bıçkıcı)
- 16- Nuri ÖZTÜRK (Kumcu)
- 17- Necati KIRIKOĞLU (Kâtip)
- 18- Niyazi YILDIRIM (Kaptan)
- 19- Osman Remzi EREN (Memur)
- 20- Ömer TIĞLI (Tornacı)
- 21- Rahmi TIĞLI (Kaynakçı)
- 22- Sabri TIĞLI (Kaynakçı)
- 23- Şevket EKMEKÇİ (Memur)
- 24- Vahit ÖZGÜL (Marangoz)
- 25- Ziya YILMAZ (Tesviyeci)

(Varol Yazgan’dan alındı)

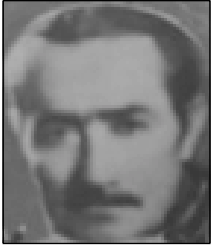

Sabri Tıgh (1926):

“Bir gün **Abana**’dan gelen ve başlarında **Fahri Abi**’nin (Yazgan, 1914) bulunduğu bir ekiple **Küçükpazar**’da buluştuk. Ben o zaman işçi sendikalarında çalışıyordum. **Türkiye**’nin büyük bir işçi sendikasının genel sekreterydim. Bana dediler ki: ‘Sen **Abana**’da doğdun, büyüdün. Abana’nın bir çocuğusun. Şimdi Abana İlçesi alınıyor. Abana köy yapılıyor. Her Abanalının burada çaba harcaması gerekir. Sana da ödev düşüyor. Hep beraber bunu engellemeye çalışalım.’ İnanılacak gibi değildi. İnanamadım önceleri, ama gerçektir. İlçeliğin kaldırılmaması için hep beraber çalıştık. **Ankara**’ya gittik, tanıdığımız politikacılarla konuştuk. Ama verilen bütün sözlere karşın, politika üstün geldi ve Abana köy yapıldı. İlçeliğin kaldırılmasıyla beraber belediye de kaldırıldı. Haftada bir-iki ve haftada bir uğrayan vapurlar da kaldırıldı. Bunların sonucu olarak Abana’da büyük bir manevi çöküntü başladı. Abana dışına göç başladı. Biz, **İstanbul**’daki Abanalılar, bu çöküntüyü ve göçü önlemek amacıyla ‘**Abana**’yı **Kalkındırma ve Turizm Derneği**’ni kurduk. Ben aynı zamanda **Türkiye Milli Gençlik Teşkilatı**’nda da görevliydim. Bu haksızlığı kamuoyuna duyurabilmek ve haksızlığı giderebilmek amacıyla **Türkiye Milli Gençlik Teşkilatı**’ndaki arkadaşlarla beraber **Abana**’da bir ‘**Gazeteciler Semineri**’ düzenledik. O zamanlar Abana’ya ancak deniz yoluyla gidilebiliyordu. **Denizcilik Bankası**’nın bir vapurunu, bu seminer nedeniyle Abana’ya uğratmak için izin aldık. Abana ve çevresi için büyük bir olaydı bu. Vapur Abana önünde demirledi...” (AG, 1 Ocak 1978-15 Ocak 1978)

17 Ağustos 1955’te **Türkiye**’nin çeşitli yerlerinden gelen gazeteciler, politikacılar, bilim adamları ve üniversite öğretim üyeleri Abana’da beş gün kaldı. Bu “olay” Abana’nın tüm **Türkiye**’de ve dünyada duyulmasının başlangıcıydı.

Cavit Albayrak (Bandırma, 1932):

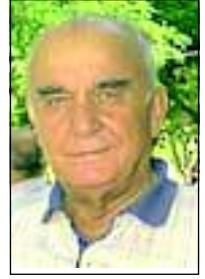

“**Gençliğin Avrupa Kampanyası** Sekreterliği’nin tiptlediği bu yılki **Gazeteciler Stajı** çarşamba günü burada başlamıştır. Abana, **Karadeniz**’in incilerinden olan bir köy. Yemyeşil çamlarla kaplı dağlarla **Karadeniz** arasında uzanıyor.

Yüzü gülüyor, fakat için için kan ağladığı belli. Çünkü onun da **Kırşehir** gibi sanki rütbesi alınmış. Bir kaza merkezi olmak için her şeyi tamam. Ne hırsızlık, ne de başka bir olay kaydediliyor. Hiç kimsenin bir iğnesi kaybolmuyor. Ahlak bakımından yabancı ülkeleri misal olarak gösterenlerin buraya gelip, birkaç gün kalmaları kâfi gelecektir. Bütün kapılar açık, bütün insanlar cana yakın ve dış görünüşleri gibi kalpleri de tertemiz. Kafilemiz sahile çıkarken, yüzlerce **Abanalı** tarafından tezahüratla karşılandık ve evlere taksim olduk. İnce, uzun **Trabzon** vapuru ile **Abana**’ya ulaştığımızda, kafilemiz 37 kişi olup, içimizde bir mebus, altı doçent ve asistan var. Diğerlerini **Anadolu** ve **İstanbul** gazetecileri teşkil ediyor. Sabahları ve öğleden sonraları konferanslar veriliyor. Bu sabah komisyon seçimleri yapıldı. Ben, ‘**insan hakları** komisyonu’nu tercih ettim. Ayın 22’sinde ayrılıyorum. Bütün hemşehrilerle selamlar” (Ateş Gazetesi-Balıkesir, 20 Ağustos 1955).

Yakaören’den Abana

2005’te ABANA DERNEĞİ. Eskisi gibi çok etkin olmasa da, günümüzde de **İstanbul**’da bir **Abana Derneği** var: **Abana ve Çevre Köyleri Yardımlaşma Derneği** (Demirhisar Caddesi, Balat-Fatih. Tel: 0212-531 07 96). Dernek, **Abana**’ya ilişkin öteki kurumlarla eşgüdüm içinde yardımlar yapıyor, takvim çıkarıyor, bayramlarda dernek lokalinde pilav çıkarıyor ve pazar günleri kahvaltı veriyor. Yukarıda, 20 Ocak 2005 günkü **bayram pilavına** katılanlardan

ABANA’NIN İLÇE OLMASI İÇİN MÜRACAAT YAPILDI

Dün saat 14.30’da **Beyoğlu Türkiye Milli Gençlik Teşkilatı** binasında **Abanalı** gençler adına **İstanbul Hukuk Fakültesi** öğrencilerinden **Varol Yazgan** bir basın toplantısı yapmıştır. Toplantıda, sabık iktidar zamanında **Abanalıların DP**’ye rey vermemeleri sebebiyle kazanın köy haline getirildiği belirtilmiştir.

Yazgan, **Abana**’nın tekrar ilçe haline getirilmesi için **Milli Birlik Komitesi**’ne 336 imzalı ve 4,5 metre uzunluğunda bir dilekçeyle müracaat ettiklerini belirterek şunları söylemiştir:

“**Abana** her bakımdan turistik bir belde olmaya namzettir. Bir sezonda 6.000 kişiyi barındırabiliyoruz. Elektriğimiz ve suyumuz mevcuttur. Tekrar ilçe olmak en tabii hakkımızdır.”

Yazgan daha sonra sözlerine şunları ilave etmiştir:

“İlerde iktidara gelecek olan herhangi bir parti tarafından kaza haline getirilmeyi arzu etmiyoruz. Çünkü bu partiye hizmet duygusu ile körükörüne bağlanabiliriz. Bunun için bu hakkımızın bize **İnkılap Hükümeti** tarafından verilmesi en büyük arzumuzdur.”

Vatan Gazetesi (15 Şubat 1961)

Gazeteciler Semineri öncesinde **Gölköy Öğretmen Okulu** ("köy enstitüleri" "öğretmen okulları"na dönüştürülmüştü) öğrencileri **Abana**'da kamp kurar. **Abana**'ya topluca gelerek kamp kuran ilk topluluk olması bakımından olay önemlidir. 15'er günlük iki devrelik kampta toplam 130 öğrenci konaklar.

1955 Abana turizminin başlangıcıdır.

Salim Yılmaz (1938):
"Yıl 1955. Okul yönetiminden beni çağırdılar. 'Acaba bir yerden maç mı aldık?' diye düşün-düm. Spor kolu başkan-ydım. İş başkaymış. Bakanlıktan yazı gelmiş, **Karadeniz**'

de kamp yapılacaktı. 'Sen bölgenin çocuğusun, bize nereyi önerirsin?' dediler. Birkaç yer üzerinde duruyorlardı ki, **Abana** yoktu gündemde. Abana'yı önerdim. Elektrikçi, suyu ve futbol takımı bulundu-ğunu söyledim. Belediye Başkanı **Fahri Yazgan**'ın (1914) adını verdim. Birkaç gün sonra yine çağırdılar. Karar verilmişti. Benden, Abana üzerine ayrıntılı bilgi istediler. Ben de geliyordum. Birkaç gün sonra **İnebolu**'dan deniz yoluyla Abana'ya geldik. Karayolu yoktu. İlkokulda, yer yatağında ve çadırlarda yattık. İlkokula bayrağımızı törenle çeker, indirirdik. İzci giysilerimiz vardı. **Hacvelî**'ye falan giderdik. Çevrede iyi etki bıraktık. Abana'ya vapur uğradı. Kazan, **Cevizlik**'te kaynardı. Pazar da orada kurulurdu. **Karşlı** bir açımız vardı, 'Kadınlarınız, kızlarınız ve kedileriniz çok güzel' derdi. Soğan keserken elini de kesmiş. **Abana Gençlerbirliği**'yle maç da yaptık. İlk devreyi 4-0 önde kapattık. Ama ikinci devreye takviyeli çıktılar ve oyunu 5-4 aldılar. Bizim arkadaşlarımızı hep yaraladılar. Ben çok iyi bir oyun çıkarmıştım. Bu oyunda Abanalı beni tanıdı ve takıma aldı. O zaman ilk kez Abana formasıyla **İnebolu**

ABANA

Bir öyküm var anlatılacak
Buraya, buralılara.
Kentiniz güzel, kentiniz şirin,
Yaşantınızla birlik.
Tatlı bir senfoni
Dinlediğiniz deniz
Sabah uykularında...
Bir başka benimkilerden,
Bir başka sıcak
Gözleriniz.
En güzel kalk borusunu çalıyor
Kuşlarınız
Çam ormanlarında.
Tüm iyiliklere
Ve mutluluklara açık, kolları gecelerin.
Abanalı hemşerim,
Ben uzaktan geldim, gideceğim.
Denizin ve kentin
Tatlı bir senfonisidir
Düşlerimde dinleyeceğim.

Nazım DEMİRTAŞ

(Turistik Abana, 15 Ocak 1971)

GENÇLİĞİN AVRUPA KAMPANYASI TÜRKİYE SEKRETERLİĞİNİN 17-21 AĞUSTOS 1955 TARİHLERİ ARASINDA ABANA'DA DÜZENLEDİĞİ GAZETECİLER STAJF'NA KATILANLAR

1-Turan Güneş	Kocaeli Milletvekili ve Avrupa Konseyi Üyesi
2-Mahmet Belik	İst. Ün. Hukuk Fakültesi Doçenti
3-Süleyman Barda	" " " " "
4-Edip Çelik	" " " " "
5-İsmet Giritli	" " " " "
6-Nihal Erdener	" " " " "
7-İffet H. Oruz	Gazeteci, Türk Kadınlar Birliği İst. Başkanı
8-Yekta R. Önen	Dünya Gazetesi Yazarı (İst.)
9-Haluk O. Bağdeşman	Son Telgraf Gazetesi Yazarı
10-Ayhan Hünelp	Tercüman Gazetesi Yazarı
11-Orhan Taşan	Gece Postası Gazetesi Yazarı
12-Sabahattin Ezer	Sabah Gazetesi Sahibi (Antakya)
13-Hilmi Tükel	Ses Gazetesi Sahibi (Aydın)
14-Mediha Bösel	Ses Gazetesi Yazarı (Aydın)
15-Faik Muhsinoğlu	Demokrat Ülkü Gazetesi Yazarı (Gaziantep)
16-Abdurrahman Konuralp	Hatay Postası Gazetesi Sahibi (Hatay)
17-Cahit Albayrak	Ateş Gazetesi Sahibi (Balıkesir)
18-Fahri Üstündağ	İstiklal Gazetesi Yazarı (Hereke)
19-Suphi Levent	İskenderun Gazetesi Sahibi (İskenderun)
20-Yaşar Evirgen	Yeni Yurt Gazetesi Sahibi (Diyarbakır)
21-Aziz Demircioğlu	Doğrusöz Gazetesi Sahibi (Kastamonu)
22-Sami Emirmahmutoglu	Demokrasiye Hizmet Gazetesi (Maraş)
23-İzzet Yıldız	Demokrat Mardin Gazetesi Sahibi (Mardin)
24-İlter T. Nur	Yeni Ses Gazetesi Yazarı (Samsun)
25-Remzi Perihanoğlu	Van Sesi Gazetesi Sahibi (Samsun)
26-Cemile Çullu	Türk Kadınlar Birliği Üyesi
27-Sebahaddin Başbuğ	Avukat, T. Milli Gençlik Teşkilatı Eski Başkanı
28-Necla Erad	Türk Devrim Ocakları Genel Sekreteri
29-Ali Turgan	T. Milli Gençlik Teşkilatı Yönetim Kurulu Üyesi
30-Hüsamettin Cindoruk	T. Milli Gençlik Teşkilatı İkinci Başkanı
31-Mümtaz Soysal	Amme Enstitüsü Asistanı (Ankara)
32-Fehamet Türkmen	Avukat
33-Suha Giritli	Avukat
34-Güzin Ergur	Türk Kadınlar Birliği Üyesi
35-Avni Erakahn	Tekstil Genel Sekreteri
36-Sabri Tıgılı	Teksif Genel Sekreteri, Abana'yı Kalkındırma Der. Bş.
37-Ali İhsan Çelikkhan	Gençliğin Avrupa Kampanyası Türkiye Sekreteri
38-Esin Talu	Gençliğin Avrupa Kampanyası Sekr. Yrd. Gazeteci

(Ses Gazetesi, Aydın)

Güneşspor'a karşı oynadım. Tarih: 11 Temmuz 1955. Kamptan sonra benim yaz tatilim başladı. Kamp, 15'er günlük iki devreydi. İlk devrenin bittiği gün (çadırlar toplanırken) vapur geldi ve Abana'ya çok sayıda konuğu çıkardı. Bunlar **Gençliğin Avrupa Kampanyası** için gelmişlerdi ve Abana'nın adını dünyaya duyuracaklardı. Aralarında ünlü gazeteciler, öğretim üyeleri vardı. Onlar da ilkokulda kaldı. Bir hafta sonra da ilkokul yandı" (AG, Nisan 1991).

1955'te gelen gazeteciler'den kimileri ve karşılayıcılar (Nuri Eren).

DOKUMA FABRİKASI GİRİŞİMİ

Sandalye fabrikası ve makaracılığa “Girişimler, Girişimciler” bölümümüzde değinmiştik. Bir de Abana’da **dokuma fabrikası** kurulması girişimi var.

“**Abana Pamuklu Sanayi** Anonim Şirketi” kurulur.

Orhan Taşhan:

“...**Sabri Tıǧlı** (1926), bir sohbetimizde çalışmalarına temas etti. Ortada bomboş duran ortaokul binasını göstererek dedi ki: ‘Burayı fabrika yapacağız. Pamuklu sanayi ile iştigal edecek bir fabrika.

Pamuklu Sanayi Türk Anonim Şirketi adını vereceğiz. Sermayesi 200.000 TL’dir. Şimdilik kanuni formaliteleri tamamlamakla meşgulüz” (Gece Postası, 17 Ekim 1955).

Sabri Tıǧlı (1926):

“...Fabrikanın kurulabilmesi için, dışardan gelecek makine vb için döviz tahsisi gerekiyordu.

Abana’yı cezalandıran o günün yönetimi, Abana’da böyle bir sanayi kurularak, Abana’nın kalkınmasına da karşı olduğu için bütün girişimlerimiz boşa gitti. Döviz tahsisi olmayınca, şirketi dağıtıp, herkesin parasını geri vermek gibi bir durum ortaya çıktı. Ama, ‘Toplanan parayı dağıtmayalım, değerlendirelim’ dedik. **İstanbul**’daki bizim gençlerden **Şahap Şenol** (1928)

ve diğer arkadaşlar vasıtasıyla piyasadan birkaç **trikotaj makinası** satın aldık. Abana’dan gençler getirtilerek, o makinelerde yetiştirdik. (...) Toplanan para ile Abana’da ticaret yapıldı. Un, buğday vb alışverişi. Bunun için Abana’da bir komisyon kuruldu. Abana’da **Kâzım Yazgan** (1920) ve diğer arkadaşlar bu parayı işlettiler. Sonra da herkesin parası geri verildi” (AG, 15 Ocak 1981).

LİMASOLLU NACİ

Türk turizminin 1955-56’da başladığını söyleyebiliriz. Daha **Akdeniz** ve **Ege**’de turizm yokken, **Karadeniz**’de (Abana, Akçakoca ve Amasra’da) turizm yapılıyordu.

Limasollu Naci’nin (1920) **Abana turizminde** büyük payı var.

Sabri Tıǧlı (1926):

“...Naci (Limasollu, 1920), **Türkiye**’nin tanınmış doğa fotoğrafçılarındandı. Hatta bu konuda bir dünya birinciliği de kazanmıştı. Ben Naci’yi gazetelerden tanırdım. **Abana** köy olunca, bir dernek kurarak **turizm** hareketine başlamaya karar verip, güzel fotoğraflar çektiirmek için fotoğrafçı aradık. Birtakım meşhur fotoğrafçılar vardı ama, çok para istiyorlardı. Ben bu arada bazı gazeteci dostlarımdan da fotoğrafçı sordum. Bir gazetede foto muhabiri arkadaşım **Hilmi Şahin**’e de başvururdum. Kendisinin gidemeyeceğini ama **Limasollu Naci** ile konuşursam, onun bu işi yapabileceğini söyledi. Ben de **Limasollu Naci**’yi arayarak, **Tepebaşı**’nda bir han odasında buldum. Yanlış yere geldiğimi sandım ve Fotoğrafçı **Limasollu Naci**’yi aradığımı söyledim. O da beni eski müşterilerinden sanmış.

Böyle karşılaştık **Naci Bey**’le. Ben Naci’ye heyecanla **Abana**’yı anlattım. Beni büyük bir dikkatle dinledi. ‘Ben’ dedi, ‘fotoğrafçılığı bıraktım ama, senin şu memleketini severek anlatman beni duygulandırdı. Eğer istersen ve eşimle bana vapur bileti alırsan, bir de film alırsan, Abana’ya gider, fotoğrafları çeker ve sana getiririm.’ **Türkiye**’de ilk defa **İngilizce kampı** kurmak istediğini, bunun en ideal yerinin de **Bodrum** olduğunu, şimdi **mektupla İngilizce** dersleri verdiğini anlattı. Ben Naci’ye, ‘Biz **turizm** yapmak istiyoruz, sen **İngilizce** kampı kurmak istiyorsun. O da bir turizmdir. **Abana**’da da olabilir bu kamp’ dedim. Naci ‘Kesinlikle hayır!’ dedi, ‘Bu Abana’da olmaz, ancak **Ege**’de, **Akdeniz**’de olur. Ben de orada kuracağım.’ Bir gün **Küçükpazar**’da oturuyorduk. Gazetelerde, **Abana’da İngilizce kampı** açılacağı ilanını gördük. Bir de baktım, Naci’nin adamı beni arıyor. Naci acele benimle konuşmak istiyormuş” (AG, 15 Ocak 1981-1 Mart 1981).

Bu, **Abana**’nın turizme açılması için “**Gazeteciler Semineri**”nin ardından yakaladığı ikinci olanaktır. Böylece, 20 yıldan çok sürecek olan **Limasollu Naci**’nin (1920) **İngilizce konuşma kampları** başlar.

Kâzım Yazgan (1920):

“...Abana'nın fotoğraflarını çekecekti. Fakat **Limasollu Naci** (1920) Abana'yı çok beğenince, **İngilizce** konuşma kampı açmaya karar verdi. İlk yıl 175 kişi katıldı kampa. 1956 yılında ilk böyle başlamış olduk turizme. Ama olanaklar kısıtlı. Pansiyon yok. Otel-motel zaten yok. Bilinmiyor bile. Evlerden yatak-yorgan toplandı. Ağaç barakalar yapıldı. Eski **Sağlık Ocağı** binası 'ortaokul' olarak başlanılmıştı. **Turizm Derneği**'nden gelen 15 bin lira ile bu binayı bitirdik ve ikinci yıl bu binayı kampa tahsis ettik. O yıl çadırlar da alındı ve aynı yıl pansiyonculuğa başlandı. Herkes evinin bir odasına çekiliyor ya da başka bir eve taşınıp evini pansiyon olarak değerlendiriyordu. Düzgün bir lokanta da yoktu. **Ziya Şen** (1916) ile **Mehmet Tan** (Galatalı, 1908), sahilde çardak altında ortak yemek pişirdiler. Kampın yemek işini çözümlenmeye çalıştılar(*). Sonraki yıllarda lokantalar da çoğaldı. **Limasollu Naci** 15 yıl kamp getirdi Abana'ya. Halk, turizmi tamamen benimsedi. Turistlerin hepsi de çok memnun ayrılıyordu. **27 Mayıs Devrimi**'ni yapanlardan **Cemal Madanoğlu**, büyük müzisyenlerden rahmetli **Mithat Fenmen**, **Suna Kan**, Yazar **Behcet Kemal Çağlar**, birçok bakanın eş ve çocukları, bakanlık görevlileri, birçok gazeteci gelirdi. Gazete deyince aklıma **Gençliğin Avrupa Kampanyası** Türkiye Sekreterliği'nin tertiplelediği gazeteciler stajı Abana'da yapıldı. Bu, büyük bir olaydır aslında. Aynı toplantı bir yıl önce **Singapur**'da yapılmıştı. Bu toplantıya **Turan Güneş**, **Hüsamettin Cindoruk**, Prof. **İsmet Giritli-Suna Giritli**, **Cemile Çullu**, **Edip Çelik**, **Süleyman Bardağ** gibi daha birçok ünlü ve gazeteci katılmıştı. Bunlar gazetelerde uzun uzun **Abana**'yı anlattılar” (Muharrem Saka'nın söyleşi, Abana Haber, 15 Mayıs 1986).

Limasollu Naci (1920):

“...**Abana**'nın ilçeliği o zamanki iktidar tarafından kaldırılıp köy yapılıncaya, ekonomik yönden çıkmamak için, köy ilerigelenleri kurtuluş yolu olarak turizmle kalkınmayı seçmişlerdi. O zaman bana gelen **Abana Turizm Derneği** Başkanı **Sabri Tıgılı** (1926), Abana'nın fotoğraflarını çekip bir broşür hazırlamamı istemişti. Önce profesyonel bir işadamı gibi yüksek bir ücrette anlaşmıştık. Fakat dostluk ilerleyince, karşımdaki kişinin bir tüccar olmayıp, idealist bir genç olduğunu anlayınca, bu işi parasız yapmayı kabul ettim. O zaman karayolu çok berbatı. Vapur biletimi aldılar. Yedeksubayken düşüp dizim ezildiği için takmabacak pedalya yürüyordum. Gemiden inince krallar gibi karşıladılar, sedye ile dağlara tepelere taşındılar. Neticede, çektiğim resimleri dönüştürme beğenmedim. Güzel tenli kızlara benziyordu **Abana**. Güzel tenli kızların renk güzelliği göz boyar ve siyah-beyaz resimleri iyi çıkmaz. O zaman renkli film de yoktu ve resimlerde **Abana** o kadar iyi olmamıştı. **İstanbul**'da resim bekleyen **Sabri Tıgılı**, elim boş geldiğimi görünce çok şaşırılmıştı. Fakat, onu çok sevindirecek haberi geciktirmeden verdim: Niçin resim çekiliyordu? Broşür için. **Broşür** niçin basılacaktı? **Turist** gelmesi için. 'Bunlara hiç gerek yok Sabri!' dedim, 'Ben en az 200 kişi getireceğim **Abana**'ya.' Hakikaten o yaz İlk **İngilizce kampımıza** temmuzda 120; Ağustosta 160 kişi geldi. **Türkiye**'nin her yerinden **Artvin**'den, **Ardahan**'dan, **Edirne**'den **Ege**'ye kadar her yaşta, her meslekten kadın erkek, genç ihtiyar **İngilizce** öğrenmek isteyen 300'e yakın insan **Abana**'ya akın etti. Bu, işin sadece eğitimle ilgili olan yanıydı. İşin bir de turistik yanı vardı. Kamp var diye **Ankara**'dan her hafta otobüslerle **Abana**'ya tatil geçirmeye geliyorlardı. 20 tane mahrutu çadır, suyu ibrikle taşınan 2-3 tane sahra tuvaleti, üstü çalı çırpıyla kaplanmış, dört tarafı açık bir çardak. Fakat Abana, Abana olalı böyle bir telâş, böyle bir heyecan görmemişti. Başta Belediye Reisi **Fahri Bey** (Yazgan, 1914) olmak üzere, genç ihtiyar tüm Abanalılar kampa sahip çıkmışlardı. Dağ köylerindeki köylüler, gelinlik yatak yorganlarını sırtlarında taşıyarak belediye önüne yığıyor. (...) İlk kampa başarıya ulaşıldığında, **Türkiye**'de adı hiç duyulmamış bir köy halkı, hiçbir yerden yardım

Mehmet Ali Geriş, Fahri Yazgan, Kâzım Yazgan ve Limasollu Naci.

görmeden, hatta birçok engellemelere de karşı çıkarak açtığı kalkınma uğraşısından galip çıkmanın haklı gururunu yaşıyordu. Kamp süresince **Abana** o yaz '60 gün 60 gece' bayram yaptı. Bu başarılı çalışma hem lisan eğitiminde yeni bir çıkışın başlangıcı oldu, hem de Abana, turizm ile kalkınmada **Ege** ve **Akdeniz**'deki birçok köy ve kasabaya örnek olmuştur. Bugün birçok önemli yerde, Abana'da öğrendiği **İngilizce** ile başarılı olmuş pek çok **Abanasever** bulunmaktadır” (Abana Haber, 15 Şubat 1985).

*) Abana ilk buzdolabını (“vitrin buzdolabı) burada gördü.

Limasollu Naci kamp dışında Abana'ya gelenleri de kampa almaya, en azından toplu yemeğe katılmaya çağırırdı. Yemekler **Kâzım Yazgan** (1920) ve **Galatalı**'nın (Mehmet Tan, 1908) ortaklaşa çalıştırdığı gazinoda yenirdi. Arada orada da eğlence düzenlenirdi. Benim gibi Abana kontenjanından girenlere kamp yemeği yoktu. **Ömer Demir** (1933) Öğretmen burada ev tutmuştu. **Çayırçık** öğretmeni idi. Önceleri onun yanında kaldım, sonra babanın (**Necati Yılmaz**, 1910) **Ayrık Otel**'ine geçtim. Baban bana dedi ki: 'Sen burada **Gazi Eğitim Enstitüsü**'nü bitirene dek parasız olarak kalacaksın!' Ben hiç böyle bir şey beklemiyordum. Sonraki yıllarda da benden para almadı(*). **Limasollu Naci** ile Abana'da bir **turizm hareketi** başladı. Benim köyüm (**İnceyazı-Yunarı**) Abana'ya 5-6 km. Haftada bir, giysilerimi yıkatmak için giderdim. Çevre köylerin turizme bakışı hep kuşkuluydu. Örneğin üç ay yağmur yağmasa, bunu Abana'ya turistlerin gelmesine bağlardı. Olumsuz ne varsa, turistlerin gelmesine bağlanıyordu. Sonraki yıllarda turizm yavaş yavaş çevreye de yayılmaya başladı. **İlişi** (Yakaören) plajına giderken çarşı içinden şortla geçmeyi yasaklayanlar, aradan birkaç yıl geçince turizmin değerini kavramaya başladı. **İlişi**'de de kimi evler pansiyona çevrildi. Valinin de desteğiyle otel yapıldı. **İlişi**'de de gece eğlenceleri yapılmaya başlandı. 1959 kampındayken **Bozkurt**'a bir yargıç geldi (Abana köy). Bir denetçi gibi kampa geldi. Kamp yöneticilerinden gerekli ilgiyi görmeyince, 'Şunlar şunlar yanlış' gerekçesiyle **Limasollu Naci** ile, kendisine karşı çıkan kamptaki bir avukatı tutuklattı. Bunlar üç gün tutuklu kaldı ve kafaları kazındı. Bu üç gün süresince kampı **Cemal Madanoğlu** yönetti. Hatta Madanoğlu, 'Yahu ben gözü kapalı olarak bir tümeni yönetiyorum, ama üç gün şu kampı yönetemedim!' dedi. Abana'ya o zamanlar kamp dışında da turist gelirdi. Abana, Ankara'nın **Karadeniz**'e en yakın yeriydi. O zaman daha **Akdeniz** ve **Ege** turizme açılmamış. **Türkiye** turizminin öncüleri **Erdek**, **Akçakoca**, **Amasra** ve **Abana**'dır. **Ankara**'nın seçkin konukları, sosyete takımı gelirdi. **Alman konsolosu** gelirdi. Kızları **Zigrit** vardı. Bu **Almanlar** uzun yıllar, **Ankara**'dan **Almanya**'ya dönünce de Abana'ya geldi. Bu kampın, Abana'nın **çağdaşlaşmasına** da büyük katkısı oldu. **Limasollu Naci**, kamptaki kendi alanında ünlü kişilere, **Belediye Bahçesi**'nde konferanslar verirdi. Örneğin böyle bir toplantıda bir avukat şöyle dedi: 'Turizm, altın yumurtlayan bir tavuğa benzer. Daha çok yumurta almak için tavuğu sıvazlamak gerekir. Eğer tüyünü yolarsanız, yumurtadan da kalırsınız!' Bir iç mimar bayan vardı, **Abana mimarisi** konusunda konferans verdi. Abanalı hanımlar da izlerdi bu toplantıları. Her yıl kamp sonunda halka açık bir toplantı yapılır, o turizm sezonunun eksileri, artıları tartışılırdı. **Limasollu Naci**, pansiyon, otel ve gazino (yemek) paralarını hep gecikmelerle öder, bu konuda tartışmalar çıkardı. 1959 yazında Org. **Cemal Madanoğlu** için kamp bitmeden **Ankara**'dan bir **pırpır uçağı** geldi. Uçağın Abana'ya, kampın yakınına inmesi çok ilgi çekti. Madanoğlu bu uçakla, köpeği **Cancan**'ı da alıp **Ankara**'ya uçtu. Ben o zaman o uçağın resmini de yaptım. Kamptan, **Gazi Eğitim**'in resim bölümünde okuduğumu bilmeyen arkadaşlar 'senin resimin 10 mu?' diye sordular. Madanoğlu aslan gibi, uzun boylu, yiğit görümlü, sesi görünümüne uygun, mert, yakışıklı bir askerdirdi. Koruması falan yoktu. Yine o uçakla 27 Mayıs **1960 Devrimi**'nde de (o yaz) geldi.

Cemal Gürsel'den sonra ikinci paşaydı. **Milli Birlik Komitesi**'nde ağırlığı çoktu. **Belediye Bahçesi**'nde toplanan Abanalılara **devrimin** nasıl yapıldığını anlattı. 'Biz askerler en kısa zamanda yönetimi sivillere devredeceğiz. Sivil hükümetlerin yapamayacağı orman yasası, yedeksubaylık yasası gibi yasaları değiştireceğiz' dedi. Abana yeniden ilçe olunca turizm geriledi. Evler memurlara verilince pansiyonlar azalmıştı. **Ege** ve **Akdeniz**'in turizme açılmasının da bu oluşumda etkisi var. Ben, 1959'dan 1964'e dek tüm kamplara katıldım. Şimdi de 2-3 yılda bir gelip eski anıları yineliyorum" (özel söyleşi).

*) **Necmi Yılmaz**: "Ben **İstanbul-Küçükpazar**'da terziyken bir gün biri geldi. **Doğanyurtlu**muş. **Abana** dolayında pazarcılık yaparken bizim otelde (Ayrık) çok yatmış. Babam ondan para almazmış. Adam bu durumu anlattı ve şöyle dedi: 'Ben şimdi **Almanya**'dayım. İşim iyi. Param da var. Babana otel borçlarımı ödeyip hakkını helal ettirmek istiyorum.' Ben de 'Babam para almaz, bizden yana helal olsun' dedim" (özel söyleşi).

1958 broşürü (arka kapak)

LİMASOLLU NACI

Yaşı kırk civarında olan herkesin bildiği tanıdığı bir isim de **Limasollu Naci**'dir. Peki, Limasollu Naci kimdir, ne yapmıştır? Sorunun cevabı için 14 Ocak günü (1988) **Pangaltı**'daki eski bir apartmanın üçüncü katındayım. Dairenin kapısında '**Limasollu Naci Öğretim Yayınları**' yazıyor. Zili çalıyorum. İçerde **Naci Bey**'in karısı **Vedia Hanım** ve oğlu **Tunç Bey**. Konuşmaya başlıyoruz. **Vedia Hanım** anlatıyor. **Limasollu Naci Bey**'in öyküsü şöyle: **Limasol**'da doğuyor. 1920'de (...).

ABANA'DAN İNGİLTERE'YE

1953'te artık yavaş yavaş **İngilizce** öğrenme sistemini geliştiriyor. İlk Lisan Dersanesi'ni **Taksim-Galatasaray**'da açıyor. Özel bir metot geliştiriyor. **İngilizceyi** titiz bir **Türkçe** ile açıklıyor. Yabancı dili dolaysız olarak öğrenciyeye öğretiyor. Kesinlikle tekrara dayalı ezberci bir yaklaşımı benimsemiyor. **Türkçe** dilbilgisi formülleri kullanıyor.

1958'de **Kastamonu**'ya bağlı **Abana**'da yaz aylarında **İngilizce** konuşma kampı açıyor. Büyük ilgi görüyor. Her yaştan öğrencinin katıldığı kampa, devrin **Kastamonu** Milletvekili **Sabri Tıgılı** da destek oluyor. Öğrenciler arasında **Cavit Kavak**, **Cemal Madanoğlu** gibi müstakbel şöhretler de var. **Antalya** ve **Uludağ**'da da kamplar açıyor. Başlangıçta her yaştan insana açık olan kamplar, daha sonra tamamen öğrencilere yönelik oluyor. Yurtdışından yabancı öğretmenler getiriyor. 1973'ten sonra bu kez de '**İngiltere**'de dil öğrenme tatil kampları' uygulamasına geçiyor **Limasollu Naci** (...).

Koroner kalp yetmezliğinden şikâyetçi. Nihayet 10 Mayıs 1992'de bir kalp kriziyle yaşamı terkediyor...

Tarık SİPAHİ (Gazete Pazar, 8 Şubat 1998)

Saffet Demirtaş (1927):

“Ben askerden 1954’te dönünce ilçelik kaldırılmıştı. **Limasollu Naci** (1920) 1956 turizm sezonundan başlayarak tam 20 yıl süreyle **İngilizce** kampları kurdu. İlk kamp çadırlardaydı. Evlerimizden en yeni yatak ve yorganlarımızı verdik. Bu, Abana sevgisinden kaynaklanıyordu. Abana’nın tanıtılması, kalkınması için yapılan bir yükümlülüktü. Kampla beraber pansiyon turizmi de başladı. Yalnız **İstanbul** değil, **Ankara** ile Abana arasında da yazları sürekli araçlar işliyordu. Yaz akşamları **Belediye Bahçesi**’nde sunuculuk yapan **Kemal Kaplan**, buluşlarıyla halkı coşturuyordu. Abana’daki bu gece eğlencelerini çevre halkı da izlerdi. Abana’ya gelen konukların tedirgin edilmemeleri için gençler gece gündüz nöbet tutardı. Konuklara küçük bir zarar gelmesine göz yumulmazdı. Bu düzeni de **Fahri Yazgan** (1914) kurmuştur. **Ahmet Efendi**’nin **Ziya** (Şen, 1916) ile **Galatalı** (Mehmet Tan, 1910), kıyıdaki restoranda çok iyi hizmet veriyorlardı. **Abana Pilavı**, cumhurbaşkanlığı aşçılarından **Necdet Dengizer**’in (1902) eseridir. **Saraçoğlu, Tıgılı, Zuhuri Gür, Abdullah Efendi** ve sizin **Ayrık Otel** konaklama gereksinimini karşılardı. Cezalılık yıllarımızda Abana, **Türkiye** ve dünya çapında tanındı” (AG, Nisan-Mayıs 1996).

1957 **İngilizce kampı** için hazırlanan tanıtımdan (broşür):

“7 km boyunca plaj olan sahilleri, yazın şehrin toz, sıcak ve gürültüsünden kaçmak isteyenler için ideal bir tatil yeridir. **Karadeniz**’in meşhur barbunyaları balık meraklıları için bulunmaz fırsatlar sağlar. Her turist için meyve bahçeleri serbesttir. **Abana**’nın meşhur elma ezmesi ‘**tor**’, dünyada eşsiz bir marmelatır. **Orman Bölge Müdürlüğü**’nün teşebbüsüyle **Mavi Burun** üzerinde bu sene **Türkiye**’nin ilk tabii orman parkı kurulacaktır. Gerek turist olarak gelenler, gerekse **İngilizce** kampıyla gelenler çam ormanlarında geziler yapar. Kamp sahası içinde postane, voleybol; futbol; basketbol sahaları vardır. **Abana**’da ve kamp içinde elektrik, bol tazyikli su tesisleri ve her evde duş mevcuttur. Deniz kıyısında modern ve konforlu gazinolar vardır” (İsmail Hakkı Şener).

1960 **İngilizce Kampı** tanıtımından:

Türkiye’nin ilk **İngilizce Konuşma Kampı**’nı kurduğumuz 1956’dan beri her sene daha tecrübeli olarak, daha iyi şartlar altında, daha geniş teşkilatla hizmetinizdeyiz. Geçen bu dört yıl içinde **Abana**’da tam 8 kamp açmış bulunuyoruz. Her sene ilgi daha çok olmuş, her sene kampımız iyi neticeler vermiştir. Kamplarımıza katılanlar hem mükemmel **İngilizce** öğrenmiş, hem de çok tatlı hatıralarla dolu birer tatil geçirmişlerdir” (İsmail Hakkı Şener).

1961 **İngilizce kampı** tanıtımından:

“1- **Abana** çok şirin bir deniz kıyısıdır. 2- Meyve tasavvur edilemeyecek kadar çoktur. 3- Köyde içme suyu bol ve elektrik vardır. 4- Bir ay içinde gezmekle bitmeyecek kadar güzel ve değişik manzaralı tabiat parçaları ile bezenmiştir. 5- **Abana, Türkiye**’nin en misafirperver ve en medeni köyüdür. 6- Bütün bunlar bir yana, böyle bir eğitim kampı için en lüzumlu olan şeyi yalnızca **Abana**’da bulmak mümkündür. Kamp müddetince bu köy halkı maddi, manevi bütün varlığı ile kampın hizmetindedir. **İngilizce** konuşma sahası sadece kamp hudutları dahili değildir. Bütün köy içinde daimi surette **İngilizce** konuşmak mümkündür. Postanede mektubunuzu **İngilizce** konuşarak atabilirsiniz. Bir kır kahvesinde **İngilizce** konuşarak çay içebilirsiniz. Herhangi bir dükkândan sadece **İngilizce** konuşarak alışveriş edebilirsiniz. Velhasıl plajı, dağları, elma bahçeleri ve çarşısına kadar bütün **Abana İngilizce** konuşma sahasıdır” (İsmail Hakkı Şener).

Madanoğlu’yu **Abana**’ya 1959’da getiren uçak (Nuri Eren).

1960 **İngilizce Kampı** broşürü kapağı (İsmail Hakkı Şener).

1978 **İngilizce** kampı tanıtımından:

“Kurumumuz bu sene, **İngiltere**’deki **Kessingland Yaz Okulu**’muzu tüm öğretmen kadrosu ile **Abana**’ya taşımaktadır. Diyebiliriz ki, **İngilizce** öğrenmek ve pratik yapabilmek için **İngiltere**’de mevcut olan ortamı biz bu sene **Abana**’da aynen yaratacağız. Kurumumuz bu alanda 24 yıllık tecrübeye sahiptir. Bu 24 yıl boyunca sizler gibi velilerin taktir, teşvik ve ilgileriyle bugünkü durumumuza ulaşmış bulunuyoruz. Bu sene de bize emanet edeceğiniz evlâdınızı, aynen sizin gibi üzerine titreyerek, ona büyük bir adammış gibi değer vererek bir yandan bir kolej **İngilizcesi** kazanırken, bir yandan da kişilik kazanmasına yardımcı olacağız. Yaz okulumuza gidiş ve gelişinde

Solda **Fahri Yazgan**, sağda **Naci Limasollu**.

ve tüm yaz okulu süresince **Kessingland Yaz Okulu** öğretmenleriyle birlikte öğrencilerin başında olacağız. 24 seneden beri bu sahada hem kurucu, hem de önderiz. İlk seneden beri geçen 24 yılda binlerce öğrencimiz bugün birer **İngilizce** bilen kişi olmuşlardır ve birçoğu da bugün **Türkiye**’de **İngilizce** öğretimi alanında çalışmaktadır. (...) Kampın ilk günü öğretim kurulu, ‘giriş testi’ ile öğrencileri bilgi dereceleri ve yaşlarına göre sınıflara ayırır. Sınıflar 9’ar kişiliktir. Günde en az 6 saat ders yapılır. Toplu seminer uygulamalarında bazı hallerde bir sınıfta üç öğretmen bulunur. Gramer öğretmenleri dışında tüm öğretmenler **İngiliz**’dir. Bu öğretmenler **Kessingland Yaz Okulu**’muzda seminer sistemimizin uygulamasına katılmış, denenmiş ve başarılı çalışmaları kesin olarak görülmüş öğretmenlerdir” (AG, 15 Mayıs 1978).

Limasollu Naci (1920), 1978 kampı için **Abana Gazetesi** mikrofona şunları söyler:

“Eğitim süresi içinde **Abana**’yı tamamen **İngilizce** konuşma alanı yapmak istiyorum. Öğrencilere yardımcı olmak amacıyla hiç olmazsa ufak tefek alışverişlerdeki konuşmaları halkımız **İngilizce** olarak sürdürürebilmelidir. **Abana, İngilizce** konuşulan bir çevre olsun’ istiyorum. İstek olursa, halka da özel **İngilizce** dersleri vereceğiz. Sonra, çarşı içinde bir iki yere **İngilizce** tabelalar koydurmak istiyorum. **‘Abana Belediyesi’** (Municipality of Abana), **‘Hastane’** (Hospital), **‘Postane’** (Post-Office) gibi” (AG, 15 Mayıs 1978).

Yakaören’de de turizm başlar.

Mehmet Topaloğlu (Yakaören İlkokulu Müdürü, İnceyazı, 1926):

“1954 yılında ilçe **Abana**’dan **Bozkurt**’a kalkınca Abanalılar 1956 yılında Abana’ya **İngilizce Konuşma Kampı** ve **turist** getirdi. Abana denizi derin olduğundan, turistler **İlişi**’ye geldikleri zaman, o yıl hizmete girmiş olan limanda meydana gelmiş plajı ve denizin sığlığını beğendiler. Artık devamlı gelmeye başladılar. 1957 yılında **İlişi**’ye de turist yerleşmeye başladı. Bunlar için zamanın muhtarı **Mustafa Özcan** plajın birkaç yerine tahta kabin koydu. Gelen turistlerin barınma ve diğer ihtiyaçları ile ilgilendi. Köy konağının üzerine yirmi yatak koydu. **Eraslanlar** kahvelerinin üzerini otel yaptı. **Salih Turhan** evine turist kabul etti. Bugünkü **Kervansaray**, başkasına ait küçük bir oteldi. 1959 sonbaharında yanan **Sahilpalas** da turist kabul ediyordu. Plajda yüzmek ücrete tabi değildi. Yalnız, denizli havalarda gelen yosunlarla plaj kirleniyor ve temizlenmiyordu. Turistlerin de isteği üzerine plajın temizliğine bakılması ve plaja girmenin ücretli olması fikri doğdu. Bu fikir 1963 yılına kadar uygulanamadı. 1963 yılı başlarında rahatsız olduğundan istifa eden Muhtar **Mustafa Özcan**’ın yerine kaymakamlıkça muhtar tayin edilen Öğretmen **Fethi Şener** önce sokaklara kaldırım döşetti. Balıkthane kurdu. Köhne binaları yıktırdı. Bahara doğru plaja briketten 16 kabin, bir su deposu, bir kahvehane, bir sun’i kumsal ve iki duş yaptırarak Kaymakam **Ahmet Nedim Çetin**’in de desteğiyle, haziran ayının son pazar günü ‘bölge turizm mevsiminin açılış günü’ ihdas etti ve plaja girmeyi ücretli yaptı. Açılış günü vali ve kaymakamlarıyla birlikte **Kastamonu, İnebolu** ve **Çatalzeytin**’den çok gelen oldu. Toplanan halk birkaç bin kişi vardı. Bu çalışmalarda öğretmenlerimizden **Salih Nuri Gökğöz** de çok faaliyet gösterdi. Muhtar meslektaşımızın büyük destekleyicisi ve yardımcısı oldu. O yıl turizm faaliyetlerini bizzat üzerine aldı. Eğlenceler tertipleledi. Yeni yapılan bina ve çarşıda bazı evlerin de dahil olmasıyla pansiyon adedi çoğaldı. Yatak sayısı 130’u buldu. 1964 yılında köyde **Turizm Derneği** de kuruldu. Öğretmen **Fethi Şener** muhtarlığı 1963 sonbaharında yeni seçilen **Abdullah Varol**’a teslim etmişti. **Turizm Derneği** kurulunca dernek başkanı oldu. Denize dernek adına beton duvar döktürürken, plaja 11 kabin daha ve bir gişe kazandırdı. (...) 1963 yılından itibaren köyümüz turizmle ciddi bir şekilde ilgili bulunmaktadır. 1966 yılında büyük bir otel, büyük bir gazino ve 21 dinlenme evi eski yılların tesislerine ek olarak turizm hizmetine girmiş olacaktır. (...) **Yakaören-Bozkurt-Abana** üçgeni içindeki turizm ve kalkınma işbirliği bizleri çok memnun etmektedir” (Yakaören’in Tarihsel Temeli ve Bugünü, 1966, sayfa 8, Yakaören İlköğretim Okulu Belgeliği).

ABANAM İÇİN

Adım Turistik **Abana**,
Denizim var, gir kana kana.
Büyüktüm küçüldüm, yazık bana,
Bir mini “kaza” verdiler, ağlarım yana yana.
Osman KURTULUŞ
(Turistik Abana, 15 Şubat 1972)

Mustafa Sevim (Emekli öğretmen, Yakaören, 1943):

“1969’dan 1974’e dek **Yakaören**’de turizm derneği başkanı, başkan yardımcısı, köy muhtarı, muhtar danışmanı olarak turizmde görev aldım. **Abana** ile iyi anlaşırđık. **Yakaören**’de taşıt aracı yoktu. Malzeme ve kum-çakıl taşıma işlerinde **Abana Belediyesi** bize yardımcı olurdu. Abana Belediyesi’nin kamyonu ve pikabı (kamyonet) vardı. **Yakaörende** turizm şenliği düzenlerdik. Her yıl duyuru hazırlar, **Kastamonu**’dan başka **Çankırı, Karabük ve Ankara**

Yakaören 1970’ler (Hasan Köse).

belediyelerine yollardık. Bize **Eskişehir**’den de turist gelirdi, oraya da yollardık. Bizde elektrik yoktu. **Karamürsel**’den yardım olarak bir **elektrik jeneratörü** almıştık, o jeneratörün onarımında da **Abana Belediyesi**’nden yardım alırdık. **Bozkurt** Belediye Başkanı **Kâzım Özcan** (1913) da bize çok yardım etti. **Harmason**’da çınarların altında kahve vardı. Bazı akşamları yürüyerek oraya giderdik. Turistler de giderdi. Bir değişlik olurdu. **Abana-Yakaören** yolu 1962’de; **İnebolu** yolu 1965’te açıldı. Ama

yol düzgün değildi” (özel söyleşi).

Mahmut Şekerci (1937):

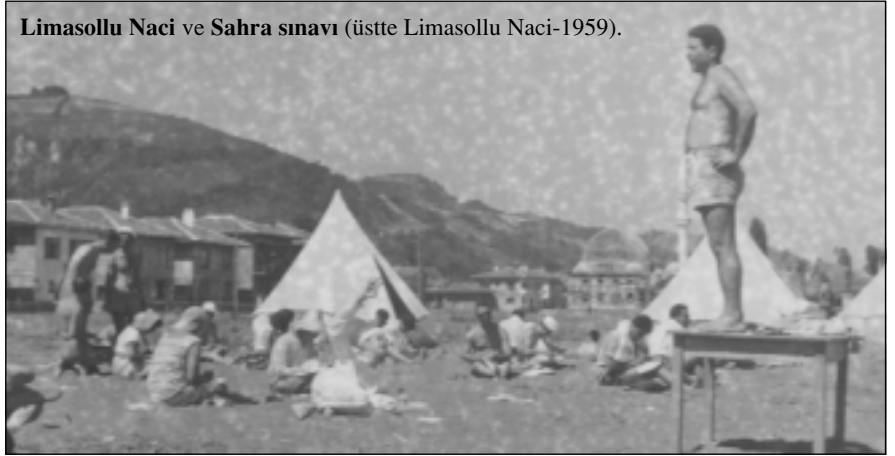
“1955’te turizme başladığımız zaman, burada hepimiz jandarma gibi sabaha kadar görev yapardık. İlçelikle beraber Abana’dan jandarmayı da kaldırmışlardı. Biliyorsunuz biz, 1953’ten 1968’e kadar köydük. İstersek, **Bozkurt**’tan jandarma yollarlardı. Sanıyorum tüm bu 15 yıl boyunca ya bir kez, ya da iki kez jandarma gerekti. 1958’de yeniden belediye olduk. Ben 1963’te belediye

başkanı oldum. Turizmde kendi güvenliğimizi kendimiz sağladık. İşlerin iyi yürümesi için biz Abana’da 1958 ile 1960 arasında **‘27’ler**’ diye bir grup kurduk. Yeminli 27 kişi. **Yeminli bilgilendirme grubu**. Toplantılarımızda alınan kararlar kesinlikle bizim dışımıza çıkmazdı. Kimse de toplandığımızın ayırđına varmazdı. Bu grubun Abana’ya büyük yararı oldu. Her tür sıkıntımızı bu toplantıda rahatlıkla dile getirebiliyorduk. İlçerinde en genci bendim. Çoğunluk yaşlıydı. O zaman Abana’da genç azdı. O zaman Abana’da bugünkü gençlik olsaydı, on kat çoğunu yapardık. Ben belediye başkanı olmadan da **turizm kurulunda** görev aldım. 1955’ten beri, **Ankara**’da reklam ve afiş bastırma işlerini ben yaptırırdım. Yol ve konaklama giderlerini cebimden harcardım. Biz bir ekiptik. Ekip çalışması yapmamız, beni çok iyi yetiştirdi. Sonra karşımızda

Kâzım Özcan (Bozkurt, 1913) gibi deneyimli bir belediye başkanı vardı. **Fahri Abi** (Yazgan, 1914) beni çok iyi yetiştirdi. Piştik de öyle atıldık politikaya. Burada, hiçbir ilçeye, dahası hiçbir ile nasip olmayacak bir gençlik kurduk. İki bin kişi oturanı olan bir beldeyiz. ‘Köy’ diyorlar iki bin kişilik yere ama, bugün 300 kişinin çalıştığı, şöyle böyle beş-altı bin kişiyi besleyen kuruluş durumuna geldik. Hatta yedi bin, on bin. Biz bu durumdan mutluyuz. Korkunç bir şey. Herkes Abana’ya gelmek

Limasollu Naci ve Sahra sınavı (üstte Limasollu Naci-1959).

istiyor. Abana’da bugün daire ederleri 70-80 milyondan başlıyor (1991). Benim zamanımda belediyenin 10 çalışanı vardı. Şimdi 54 kişi çalışıyor” (AG, Haziran-Temmuz 1997).

Dündar Şenol (1934):

“Bizim gençliğimizde hiçbir evin kapısının kilidi yoktu. Yaz geceleri 8-10 genç sabaha kadar nöbet tutar; dışardan gelenlerin rahatsız etmemesi için turistleri beklerdi. O zaman Abana, **TC**’nin bir eyaleti gibiydi. **Ankara** hükümetiyle aramız açıldı. Şöyle bir anım var: Bir çarşamba gecesiydi, nöbet bendeydi. Sabaha dek nöbetimi tuttum. Sabah kahvaltımı yaptım, **İlişi**’den vapura binip askere gittim. Vapuru **İlişi**’ye (Yakaören) almışlardı” (AG, Eylül 1993).

Nurettin Aslan (1934):

"Buradan ilçelik kalkınca jandarma da kaldırıldı. Biz gençlik olarak jandarma görevini de üstlendik. Abana'ya gelen turistlerin tedirgin edilmemesi için sabahlara dek, belimizde sopa ile nöbet tutardık. Kolay kolay da olay olmazdı" (özel Söyleşi).

YENİDEN İLÇE OLUYORUZ

Abana'nın yeniden ilçe olması konusu basının gündeminden düşmüyordu (geçen bölümümüzde bu konuda alıntılar vermiştik). **1960 Devrimi**'yle konu daha da güncelleşti. 1961'de "**Antidemokratik Kanunları Ayıklama Komisyonu**" kuruldu.

Rafet Demirtaş (1931):

"Abana 1945'te ilçe olunca, köyleriyle beraber nüfusu **İnebolu**'dan çoktu. **Abana Askerlik Şubesi**'nde her zaman 'albay' rütbesinde bir subay bulunurdu. **İnebolu**'da 'yarbay' olurdu.

İçişleri Bakanı **Hilmi Uran** Abana'nın ilçe olması için çok çalıştı. Gümrük ve Tekel Bakanı **Tahsin Coşkan** da bu işin içindeydi. 1950 genel seçimlerinde Abana Merkez ve doğuya doğru olan köyleri (**Çatalzeytin** de içinde) **CHP**'ye oy verdi. Yukarı köyler **Demokrat Parti**'yi (DP)

tutuyordu. Seçimi **DP** kazandı ve ilimiz milletvekilliklerinin 10'unu da aldı. O zaman 'çoğunluk sistemi'ydi.

Kastamonu Milletvekili **Hayri Tosunoğlu** ve 10 arkadaşının verdiği yasa önerisi **TBMM**'nde kabul edildi ve ilçelik **Bozkurt**'a kalktı. Oturana 2.000'den az olduğundan Abana'dan belediye de kaldırıldı. 27 Mayıs **1960 Devrimi**'nden sonra **Kurucu Meclis** 1961 Anayasası'nı kabul etti ve Anayasa'ya aykırı yasa ve uygulamalara siyasal partilere altı ay içinde itiraz hakkı verildi. Bu durumdan yararlanan **CHP**, Abana olayını gündeme getirdi.

CHP İstanbul Milletvekili Avukat **Reşit Ülker**, **Anayasa Mahkemesi**'ne dava açtı. Gerekçe, **DP**'ye oy verilmediği için Abana'nın köy yapılmasıydı. Bu durumun kanıtlanması için **Anayasa Mahkemesi**, 1945 ile 1954 arasındaki seçim sonuçlarını **Bozkurt** İlçe Seçim Kurulu'ndan soruyor. Yıl 1966. Ben o zaman **Bozkurt Adalet Dairesi**'nde 'başkâtip' olarak çalışıyorum. İlçe Seçim Kurulu başkanı yargıç, bu konuda **Bozkurt** kaymakamına yazdığı yazıda,

ilgili tarihler arasındaki seçim belgelerinin arandığını, ama bu belgelere rastlanmadığını çok kısa olarak bildiriyor. Bir rastlantı olarak ben bu yazıyı, kaymakamın eline geçmeden gördüm. Akşam paydosu olmak üzereydi. O arada **TBMM** tutanaklarını içeren büyük bir kitabın sunuş yazısına göz atıyordum. Devrin başbakanı **Şemsettin Günaltay**'ın bu yazısından, o zamanın seçim kurulu başkanlıklarını belediye başkanlarının yaptığını öğrendim ve

aranılan tüm belgelerin Abana Belediyesi'nde olması gerektiğini düşündüm. Akşam paydosu da olmuştu. Belgelerin bulunamadığı bildirilen yazıyı kasama kilitleyerek Abana'ya geldim. **Hayri Aydemir** (1924), **Nadi Meriç** (1928) ve Belediye Başkanı **Mahmut Şekerci**'yi (1937) buldum. O gece sabaha dek arayarak, istenilen tüm belgeleri (Abana ve Bozkurt'un 1945 ile 1953 arasındaki seçim sonuçları) bulduk. Abana'da 600'den çok **CHP**; 2 tane de **DP** oyu vardı ve **DP**'ye oy verenler biliniyordu: Orman Bölge **Şefi Tekin** Bey ve eşiydi. Tekin Bey, 'Ben sizinle beraberim ama, oyumu **DP**'ye vermezsem, beni buradan atarlar' diyordu. **Bozkurt**'ta da her seçimde 2 **CHP** oyu çıkıyordu. Bunlar da belliydi: **Otuzbir Ahmet** (Erkal, 1907) ve eşi **Müşfika Hanım** (1907). **Bozkurt**'ta 600'den çok **DP** oyu çıkıyordu. Genel seçimlerde ve ara seçimlerinde sonuç değişmiyordu. Tutanakların çoğunda **DP** Başkanı (sonradan Bozkurt Belediye Başkanı) **Kâzım Özcan**'ın (1913) da imzası vardı. Ertesi günü, bu seçim sonuçlarının kopyalarını alarak ilçe seçim kurulu başkanına verdim ve 4545 sayılı yasa gereği, bu belgelerin **Anayasa Mahkemesi**'ne yollanması gerektiğini söyledim. Ben bu arada 1952'de kurulan **Bozkurt Belediyesi**'ne ilişkin bilgileri de topladım. Belediyeye ilişkin belgeler adliye deposundaydı. Ama kaymakam bu belgeleri kabul etmedi. Asıllarını istedi. **Abana Belediyesi** asıllarını vermedi. Hemen o gün, Abana Belediye Başkanı **Mahmut Şekerci**, belgelerin asıllarını alarak **Ankara**'ya hareket etti ve **CHP** Genel Merkezi'ne bu asılları elden verdi. **Anayasa Mahkemesi** bu belgeleri tek tek inceledi ve 15 kişilik kurulun oybirliğiyle ilçeliğin Abana'dan **Bozkurt**'a alınması kararını bozdu (1967). Hükümet bu karara 'doğrudan' uymadı. Hem Abana, hem de **Bozkurt** 'bucak' durumuna getirilerek **İnebolu**'ya bağlandı. Hatta **Bozkurt** yargıcının birini buraya (Abana) verdiler. 1968'de hükümet yeni bir yasa önerisiyle hem Abana'nın, hem de **Bozkurt**'un ilçe yapılmasını istedi. Her iki ilçeye de 20'şer köy verilecekti. Tasarı **TBMM**'nden geçti. Ama **Senato**'da **Adalet Partisi** çoğunlukta idi. Abana'nın 10 köyü **Bozkurt**'a verilerek tasarı yasaladı. Böylece Abana, 1968'de 10 köyle yeniden ilçe oldu" (özel söyleşi).

İsmail Hakkı Şener (1944):

“1950 seçimlerinde **Abana**’da **DP**’ye 2 oy çıkmış, birini babamdan (Hakkı Şener, 1902) bilmişler. Babam bu duruma çok üzülür, DP’ye oy vermediğini söylerdi. Abana’dan yalnızca 2 oy çıktığını **Celal Bayar**’a söylüyorlar. Bayar inanmıyor, **Abana PTT**’ye telefon edip, DP başkanını istiyor. Ve o zaman Abana’da DP örgütünün de olmadığını anlıyor” (özel söyleşi).

Antidemokratik Kanunları Ayıklama’kla görevli komisyonun Abana raporu:

“21 Aralık 1953 tarihli ve 6203 sayılı kanunla **Kastamonu İli**’ne bağlı **Abana** kaza merkezi, **Bozkurt-Pazaryeri** Kasabası’na nakledilmiştir. **Abana** Kazası’nı köy statüsüne indiren bu kanun, idare tarihimizde **Kırşehir**’in kaza haline getirilmesiyle birlikte, bir bölge halkının, verdikleri reylerden dolayı toptan cezalandırılması hedefini güden bir kanun olarak yer almış

bulunmaktadır. **Abana Nahiyesi**, 1945 yılında muhtelif illere bağlı 8 başka nahiyeye (Çan, Ardanuş, Yerköy, Altınözü, Güneyce, Perşembe, Keşap, Lalapaşa) ile birlikte 4769 sayılı ve 25 Haziran 1945 tarihli kanunla kaza haline getirilmiş idi. **Abana**, 8 yıl kaza olarak kaldıktan sonra, yukarıda tarih ve numarası yazılı kanunla **Bozkurt Kazası**’na bağlı bir köy haline getirilmiştir. Aynı kanunla kurulmuş olan diğer 8 kazanın durumunda bir değişiklik olmamıştır” (Varol Yazgan).

Vecdi İlhan (1924):

“Büyük mücadele verdik (Abana’nın yeniden ilçe olması için). Gerek mecliste, gerekse dışarda çok çalıştık. **İsmet Paşa**’nın (İnönü) da büyük gayreti oldu. İlçeliği elinden alınan Abana turizme açılınca, birdenbire **Türkiye** genelinde tanınmaya başlandı. Çok güzel bir yer olduğu, insanların cana yakın olduğu, çok terbiyeli ve namuslu olduğu yazıldı. Ondan sonra **Kastamonulular** da **Abana**’ya akmaya başladı” (AG, Haziran 1990).

CHP Meclis Grubu, **Abana**’dan ilçeliğin kaldırılmasının **Anayasa**’ya aykırılığını ileri sürerek, **Anayasa Mahkemesi**’ne açtığı dava gerekçesinde **Abana** ve **Bozkurt**’un durumunu ve ilçeliğin kaldırılması sırasında izlenen yolu uzun uzun anlatarak, **Abana**’yı köyeye çeviren yasanın “iptal”ini istedi.

Yeniden ilçelik (Anayasa Mahkemesi’nin “iptal”) kararı:

“1- **Abana** İlçe Merkezi’nin Bozkurt-Pazaryeri kasabasına nakli hakkındaki 21.12.1953 günlü ve 6203 sayılı kanunun tümünün Anayasa’nın 2, 55 ve 115. maddelerine aykırı olduğundan iptaline, 2- Dava hükmünün **Anayasa**’nın 152 ve 44 sayılı kanununun 50. maddeleri uyarınca 25.12.1967 gününde yürürlüğe girmesine 27.06.1967 gününde oybirliği ile karar verildi” (TC Resmi Gazete, 15 Kasım 1967, sayı 12751).

Ahmet Tıgılı (1945):

“1966’da **Cumhuriyet Gazetesi**’nde ‘**Abana Davası ve Suçlular**’ başlıklı bir yazı yazmıştım. **Abana**’nın ilçeyken köy yapıldığına ve gerçek suçluların kimler olduğuna değindim. O sırada mecliste **Abana** konusu gündemdedi. Yazım büyük ses getirdi. Büyük gazetelerin köşe yazarları bile Abana’da nasıl partizanca işler yapıldığını yazmaya başladı. Bu yazım Abanalılar arasında da yankı yaptı. Mecliste o sıralarda ‘**Antidemokratik Kanunları Ayıklama Komisyonu**’nun çalışmaları doğrultusunda **Anayasa Mahkemesi** Abana’nın köy yapıldığı yasayı iptal etmiş ve ardından Abana yeniden ilçe olmuştur” (özel söyleşi).

ORG. CEMAL MADANOĞLU VE KÖPEĞİ CANCAN. Madanoğlu’nun Sağındakiler: **Nurettin Yeğin, Mahmut Şekerci, Saffet Demirtaş, Feyzullah Şengül, Rafet Demirtaş**’ın kızı, **Necatî Yılmaz ve Sacit Sönmez**. Madanoğlu’nun solunda kızkardeşi. En solda **Cemal Çörüz** (Nurettin Yeğin).

Salim Yılmaz (1938):

“1967’de **Hollanda**’dan temelli dönüş yapmışım. **Abana**’nın yeniden ilçe olma kararı çıkmış. **Eski Cami**’den belediyeye doğru yürüyordum. Baktım, **Kâzım Yazgan** (1920) tanımadığım iyi giyimli birkaç kişiyle doğu yönünde gidiyor. Selam vererek nereye gittiklerini sordum. Hükümeti bucak müdürüne teslim etmeye gittiklerini söyledi. Anahtar kendisindeymiş. Yanlarında **Cide Kaymakamı** da var. Ben, ‘Biz kaymakam bekliyoruz, bucak müdürünü hükümete oturtamazsınız. Bucak müdürü geçici olarak **Beş Evler**’e oturabilir!’ dedim. Çevremiz kalabalıklaşmıştı. Halktan da ‘Bucak müdürü istemiyoruz!’ sesleri yükseldi. Bunun üzerine **Cide Kaymakamı**, ‘Öyleyse vali ile gelelim!’ dedi. Böylece bucak müdürünün hükümete oturtulmasını engelledik. Ertesi gün baktım belediyenin önünde bir kalabalık var. Vali (Hasan Basri Kurdoğlu) gelmiş, halkı yatıştırmaya çalışıyormuş. Belediyeye girip valinin karşısına çıktım: ‘Ben **Türk** gençliği adına, **Abana gençliği** adına Abana’nın bucaklık istemediğini söylemeye geldim’ dedim. O sırada **Nazım Önüralp** (1922), ‘Oğlum Salim, sen kafayı üşütmüşsün, dışarı çık da biraz hava al!’ dedi. Ben kendisine şu karşılığı verdim: ‘Sen biriketçisin, bu işlere aklın ermez, sen git biriketini üret!’ Vali tutunamadı, dışarı çıktı. Biz de çıktık. Dışarda halk tetikte. Vali bir şey söylemeden arabasına binip gidiyor. **Paşa Çeşmesi**’nde kadınlar bayrak açıp önünü kesmiş. Oradan da kurtulup **Bozkurt**’a ulaşıyor. **Bozkurt** halkı valiyi bekliyormuş. Validen, **Macarköyü**’nden (Acar) doğru **Harmason**’a yol istiyorlar. Vali, ‘Ben Abana’da canımı zor kurtardım’ diyerek **Bozkurt**’ta durmayıp **Kastamonu**’ya ulaşıyor. Sonra atanan bucak müdürü **Beşevler**’de kalıyor. Benim bu çıkışım olmasaydı, belki de Abana bucak olarak kalacaktı” (özel söyleşi).

Hüseyin Ata (1936):

“**Kastamonu**’dan vali geldi. Burada, şu **Belediye Bahçesi**’nin deniz tarafında **Sarı Ahmet’in Mehmet** Efendi (Yılmaz, 1894) valinin (Hasan Basri Kurdoğlu) yakasına yapıştı. ‘Sayın Valim, biz memleket haini miyiz, vergimizi mi vermedik, asker kaçacağı mı olduk, bizim suçumuz ne, niye böyle yaptınız?’ diye bağırdı. Eli valinin yakasında. Vali alçakgönüllülük gösterdi, ‘Efendi Baba, bu bizim elimizde değil, biz emir kuluyuz, yukarıdan böyle emir aldık’ dedi ve sonra hemen **Abana**’dan ayrıldı” (özel söyleşi).

Hasan Çörüz (1929):

“Gazeteler ‘ilçelik geri gelecek’ diye yazdı. Vali ile jandarma komutanı geldi, bucak olacağımızı söylediler. **Pehlivan** (İsmail Yenici, 1895), **Deli Feride** (Kırık, 1891), **Sarı Ahmet’in Mehmet** (Yılmaz, 1894) falan ‘Bucaklık istemeyiz’ diye bağırdık. **Sarı Ahmet’in Mehmet** valinin yakasına yapıştı. Ben, ilçelik gelene dek traş olmama kararı aldım. Önce bucaklık geldi (1967). Bir yıl kadar sonra da ilçelik kararı **Resmi Gazete**’de yayımlandı. Ben o zaman sakallımı kestirdim” (özel söyleşi).

Abana’ dan ilçeliğin kaldırılması sırasında **Bozkurt**’un

telefon “hat”ları Abana’ dan geçer, Abana **PTT**’sinin “müdür” konumundaki tek görevlisi **Mahir Özer** (1913) **Bozkurt**’un önemli telefon konuşmalarını dinleyebilirdi.

Abana’nın yeniden ilçe olması öncesinde durum tersine dönmüştü.

Numan Tarakçı (1942):

“1968 öncesinde **Abana**’da ‘hat bakıcısı’ ve ‘santral memuru’ olarak çalışıyordum. Belediye Başkanı **Mahmut Şekerci**’nin (1937) önemli görüşmelerini **Bozkurt** üzerinden değil; **Sinop-Samsun** üzerinden **Ankara**’ya bağlardım” (özel söyleşi).

Abana yeniden ilçe olunca, **Hasan Çörüz**, **Berber Bahri Gün**’e sakalını kestiriyor.

Hüsnü Çelik, Mustafa Öztürk, Aynur Yılmaz ve Hüseyin Ata (2004)

Abana ilçe olmuştu ama, tüm partilerin “tabela”ları da Abana sokaklarına asılmıştı. Bu durum kimilerini tedirgin etti.

Ahmet Tıǧlı (1945):

“...Yıl 1968. Bu mücadele başarıya ulaşır on beş yıl sonra hak, **Anayasa Mahkemesi**’nce iade edilmiş. İşte o zaman **Abana**’da tüm bu yapılan uğraşa gölge düşürecek bir hareket olmuş. **Abana**’ya en büyük kötülükleri yapan siyasiler başta edilmemiş, kendini memleketine adayanlar gadre uğramış, inançları zayıf olanlar veya mücadeleden yılanlar rota değiştirmiş. **Abana**’nın tarihinde görülmemiş bir iç çekişme başlamış, memleketçi yüce duyguların yerini şahsi çıkar ve kaprisler almış ve bu durum düşmanlarımızı da bir hayli güldürmüş...” (AG, 27 Haziran 1970)

Hayati Tahsin Yılmaz (1933):

“...**Abana** on beş yıllık cezalılık devresinde bir dayanışma örneği vermiştir. **Abanalı**, on beş yıllık ilçelik savaşını bir daha geri vermemek üzere (bir Anayasa Mahkemesi kararı olarak) kazanmıştır. Ama kazanılan bu savaştan “galip edalı mağlup” olarak çıkıldığını çok az **Abanalı** kavrayabilmiştir...” (AG, 1 Mart 1971)

ONBEŞ YILIN ABANALISI

25 Ocak 1970’te çıkmaya başlayan **Abana Gazetesi**, o yıl “**15 Yılın Abanalısı**”nı seçtirir. Abana’nın “köy” olarak bırakıldığı on beş yıl (1953-68) içinde Abana için en çok çalışan kişi “On Beş Yılın Abanalısı” seçilecektir.

Seçici kurul belediye başkanı, eski başkanlar, muhtarlar, eski muhtarlar, **Abana** İlçesi sınırları içindeki her tür dernek ya da kuruluşun eski ve yeni başkanları, kapanmış dernek ya da kuruluşlarda başkanlık yapanlar, **Abana** dışında her tür dernek ya kuruluş başkanlığı yapmış Abanalılar, Lise ve dengi öğrenimli Abanalılar ve **Abana**’da en az üç yıl oturan lise ve dengi öğrenimli Abanalı olmayanlardan oluşturuldu.

10 Haziran 1970’te belediye başkanı başkanlığında, merkez okullarındaki öğretmenler, Abanalı öteki öğretmenler ve **Abana Gazetesi**’nden bir temsilci, başvuruların koşullara uygunluğunu denetleyerek “**kesin seçmenler**”i ve gizli oyla beş adayı saptar. Adaylar soyadı sırasına göre sıralanır: **Sabri Kalafat** (1919), **Mahmut Şekerci** (1937), **Sabri Tıǧlı** (1926), **Fahri Yazgan** (1914) ve **Kâzım Yazgan** (1920).

9 Ağustos’ta Abana’da sandık kurularak “**gizli oy**” atılır. **İstanbul**’da, seçmenler **Abana Gazetesi**’nde adayların yayımlandığı 16 Temmuz’dan başlayarak, 8 Ağustos akşamı saat 22’ye dek **Abana Basımevi**’ne ulaşması koşuluyla (posta ile ya da elden) oylarını “**açık**” olarak (kimin kime verdiği gösterilerek) kullanır. Seçmenler, 5 adaydan, sıralayarak 4’üne oy verir. Birinciye 8; ikinciye 4; üçüncüye 2 ve dördüncüye 1 “değer” verilecektir.

Nurettin Yeğın, İsmet İnönü, Sabri Tıǧlı ve Seyfettin Uyanık.

MİLENYUM SARAYI’NDA BİR ABANALI:

AYŞE RENGİN DENGİZER, MİLLENIUM HOUSE’DA TÜRK BAYRAĞI DALGALANDIRIYOR

Abanalı Reyhan (Yeğın) ve Rahmi Dengizer’in kızları Avukat **Ayşe Rengin Dengizer**, **Bahama**’daki Freeport Milenyum Sarayı’nda (The Millenium House) **Türk** bayrağını dalgalandırıyor. Ayşe Rengin’in bürosu yapının en güzel yeri olan balkonlu bölümdür (**Bahama**, ABD’nin Florida kıyılarına yakın bir adalar ülkesidir).

1955’te **İstanbul**’da doğan **Dengizer**, ilkokulu **İstanbul**’da bitirdi (1967). Orta ve yüksek öğrenimini ailesiyle yerleştiği **İngiltere**’de tamamlayarak “**genç avukat**” (utter barrister) oldu ve 1979’da **Londra Barosu**’na girdi. 1986 ile 1989 arasında **Florida** (ABD) “Garden Club”da (bahçe kulübü) doğa çiçekleri düzenlenmesi eğitimi aldı. 1992’de **Bahama Barosu**’na girerek **Freeport**’ta (**Bahama**) avukatlığa başladı.

Ayşe Rengin Dengizer’in geniş bir ilgi alanı ve toplumsal çalışması var. Bunlardan kimilerini sıralayalım: Chichester College (İngiltere) Yabancı Öğrenciler Birliği başkanı (1975). **Büyük Bahama Kızılhaç** (Red Cross) ikinci başkanı (1985). **Büyük Bahama Ticaret Odası Turizm Kurulu** sekreteri (1986). **Freeport** ve **Büyük Bahama Bahçe Kulübü** (garden club) başkanı (1987). “Kadın 89” moda gösterisinde eşgüdümçü (kordinatör-1989). Sunland Lutheran Okulu Öğretmenler Birliği ve Okul Yönetim Kurulu birleşik toplantılarında öğrenci ana-babaları başkanı (1990). **Bahama Eğitim Bakanlığı**’na bağlı “Aile Yaşamı ve Sağlık Eğitimi Kurulu” üyesi (1991). **Büyük Bahama Kültürel Gelişme Kurulu** kurucu üyesi (1992). Yasal Yardım Kurulu (Legal Aid Committee) üyesi (1992). **Bahama Eğitim Bakanlığı**’nın düzenlediği “AIDS ve Öteki Bulaşıcı Hastalıklar” seminerinde konuk konuşmacı (1992). **Freeport** ve **Büyük Bahama Kadınlar Kulübü** sekreteri (1992). **Hawksbill Yat Kulübü** ve **Freeport Balıkçılık Kulübü** üyesi (1993). **Büyük Bahama Kızılhaç Balosu Başkanlık Kurulu** üyesi (1994). **Büyük Bahama Ticaret Odası** sekreteri (1994). **Bahama Kamu Koleji** (community college) Yönetim Kurulu ikinci başkanı (1994). **Büyük Bahama “Rotary Clup”** üyesi (1997). **Büyük Bahama Çocuk Evi Arkadaşlığı** başkanlık kurulu üyesi (2000). “**Büyük Bahama Adası Barosu Yardım Kuruluşu**” eşgüdümçüsü (2002).

Evli ve iki erkek çocuğu (Rasin ve Rasit) bulunan **Ayşe Rengin Dengizer Türk** ve **Bahama** yurttaşdır.

(abanagazetesi.8m.com, Mayıs 2002)

9 Ağustos akşamı sonuç açıklanır (sayılar “değer” olarak):

Sabri Tıǧlı	200
Fahri Yazgan	151
Sabri Kalafat	107
Mahmut Şekerci	43
Kâzım Yazgan	15

Abana'da 14; **İstanbul**'da da 20 seçmen oy kullandı(*). **İstanbul**'da sonuç yukarıdaki sıralama gibi oldu. **Abana**'daki seçimi **Sabri Kalafat** (1919) kazandı (İstanbul'daki seçmenlerin hiçbiri Kalafat'ı 1. sırada göstermedi). Oylarını **İstanbul**'da kullananlardan **Ahmet Tıǧlı** (1945) ve **Feyzullah Şengül** (1942) sıralamada üç tutturdular (1- Sabri Tıǧlı, 2- Fahri Yazgan, 3- Sabri Kalafat).

Sevinç Yorgancı (Baliç, 1953):

“Oyumu **Sabri Tıǧlı**'ya vermekle, ‘**Onbeş Yılın Abanalısı**’ olarak en uygun şahsı seçtiğime inanıyordum. O, yaşadığı müddetle Abana için yaşamış, Abana için çalışmıştır. Senelerdir Abana'yı bugünkü haline getirmek için az mı çaba göstermiştir? Bu tür uğraşları nedeniyle kendisine teşekkür etmek gerekir. Fakat Abana'da 15 yıldır sadece **Sabri Tıǧlı** mı çalışmıştır? Tabii ki hayır. Her Abanalı, kendisine düşen görevi yerine getirebilmek için çalışmıştır. ‘**15 Yılın Abanalısı**’ için gösterilen adaylar da en az **Sabri Tıǧlı** kadar Abana'ya emekleri geçmiş kişilerdir. Onlar da Abana için çok çalışmış, Abana'nın bugünkü haline gelebilmesi için çeşitli yönlerden katkıda

bulunmuşlardır. Bana kalırsa **Sabri Tıǧlı**'yı diğerlerinden ayıran tek neden şudur: **Sabri Tıǧlı**, Abana'dan ilçeliğin kaldırılmasından bu yana, en ümitsiz durumlarda dahi yılmayarak, ümidinden hiçbir şey yitirmeden âdeta savaşmıştır. Abana'nın tek amacı için, Abana'nın ilçe olmasında en büyük rolü olan kişi muhakkak ki **Sabri Tıǧlı**'dır. Abana'yı bu duruma getirebilmek için, sadece ‘**Abana'yı sevmek**’ tutkusunu ile bu uğraşlara girmiştir. Bu nedenle Sabri Tıǧlı, ‘15 Yılın Abanalısı’dır” (AG, 10 Eylül 1990).

Onbeş Yılın Abanalısı **Sabri Tıǧlı** (1926) , **Abana Gazetesi**'nin koyduğu “**Avrupa gezisi**” ödülünü almayacağını söyledi:

“**Avrupa**'ya 1971 yılında gideceğimi sanıyorum. Ama gazetenizin koyduğu ödülü kullanmamak kararındayım. Gazeteniz, **Abana**'ya birçok yönden faydalı olmaktadır. Bu ödülü almamakla gazeteye katkıda bulunmak istiyorum. Eğer ödül verilmekte ısrar edilecekse, bu parayı Abana'ya yararlı başka işlerde kullanmanızı isterim” (AG, Onbeş Yılın Abanalısı Özel Sayısı, 10 Eylül 1970).

*) Oy kullananlar (soyadı sıralaması). Abana: Yaşar Akın, Yılmaz Akın, Mehmet Aktan, Recep Aygen, Mevlüt Başar, Necat Çavlar, Mehmet Çelikbaş, Rafet Demirtaş, Saffet Demirtaş, İhsan Doğan, Yaşar Dokuz, Remzi Gür, Salih Gürsoy, Yağın Gürsoy, Fikri Kaya, Sadettin Özden, Satı Özen, Sadi Saka, Muhittin Şen, Cengiz Şengül, Yurdakul Şenol, Seyfettin Uyanık, Kâmil Yazgan ve Hayati Tahsin Yılmaz. İstanbul: Mustafa Gözliüklü, Halil Günay, Necdet Kumcu, Oğuz Levent, Ziya Şen, İsmail Hakkı Şener, Feyzullah Şengül, Ahmet Tıǧlı, Cengiz Tıǧlı, Raşit Tıǧlı, Ahmet Özden, Feriha Yazgan, Mücahit Yazgan, Sevil Yazgan, Sevinç Yazgan, Varol Yazgan, Muharrem Yorgancı, Fedai Ünal, Nihat Ünal ve Selâhattin Ünal.

DOST ABANA

Bir yanda masmavi denizi,
Bir yanda görkemli dađı.
Hayal beldesi sanırsınız
Gördüğünüz zaman **Abana**'yı.
Bir başka eser rüzgârı,
Bir başka coşar dalgaları.
Seyrine doyum olmaz
Akşamları mehtabını
Başbaşa kaldığınız doğayla
Yaşarsınız güzelliği, sevgiyi.
Hayranlıkla izlersiniz
Yunusların sunduđu gösteriyi.
Yürürken kumsalın sessizliğinde
Canlanır gözünüzde hatıralar.
Dansederek geçer önünüzden
Sahil boyunca martılar.
Güneş kaybolurken ufukta
Yankılanır dağlarda bülbül sesleri.
Düşünmek istemezsiniz hiç
Abana'dan ayrı kalacağımız günleri.
Düş değil gördüklerin, inan bana,
Bir sevdadır gönüllerde Abana.
Kucak açar sevgiyle mutluluđa,
Tüm insanlara dosttur **Abana**.

Tacetin AYGEN

(Abana Haber, Eylül 1987)

Sabri Tıǧlı milletvekili olunca (1973) **Abana**'da kurban kesiliyor (Mehmet Aktan).

SABRİ TIĞLI MİLLETVEKİLİ

Sabri Tıgılı, (1926) 1973 seçimlerinde ilimizden milletvekili seçilir ve **Abana** için de büyük çalışmalar yapar. İki devre (1973-80) görev yapan Tıgılı'nın adı daha çok, ayrı bir bölümde incelediğimiz "**liman ve motor fabrikası**"yla beraber anılıyor.

1973 seçimlerinde **Ayhan Peker** (1931) de **İstanbul**'dan senatör seçildi. Ama 15 Ekim 1973'te seçilen Peker'i altı ay geçmeden (3 Nisan 1974) bir trafik kazasında yitirdik.

Bir milletvekilimiz de **Hollanda**'da var:

Konakören kökenli olan **Coşkun Çörüz** (1963), 29 Mayıs 2001'de **Hollanda Parlamentosu**'nda milletvekili oldu. 2005'te Milletvekilliği süren Çörüz, Hıristiyan Demokrat Birliği (**CDA**) üyesidir.

Yaz dinlencelerinde **Abana**'ya da gelen Çörüz, 2004 **Deniz Şenlikleri**'ni de izledi.

Coşkun Çörüz, 2004 Abana Deniz Şenlikleri'nde eşiyile.

Senatör Ayhan Peker Abanalılarla (Kenan Eyüboğlu).

BAKACAK TEPESİ

"Kestanenin siyahı, böğürtlenin karası"
Diyerek tırmanırdık her fırsatın arası.
Hiç umurda olmazdı ayakların yarası,
O günlere diyoruz "çocukluk hatırası."

Oyunlardan birkaçı esir almak, met-dayak,
Küçük tahta parçası mükemmel olur kayak.
Dalga çoksa denizde, topa koşar her ayak,
Akşam eve gelince hazırdır şimşir dayak.

Kana kana içerdik **Mektepönü Suyu**'ndan,
En lezizi ekmeğin taze mısır unundan.
İncir, üzüm ve elma, bıkamazdık dudundan,
Giremezdi yabancı **Abana** hududundan.

Kıskançlığa elveda o zamandan bu yana,
İşte kapı açıldı güzelliği duyana.
Kalacağız minnettar bu davete uyana,
Dört mevsimde bekliyor hepimizi **Abana**.

Aşkın yolu belki sarp, ormanınki dik değil,
Hayran hayran yürürken çarpma dala, az eğil.
Görülen manzarayı anlatamaz asla dil,
Bambaşka bir âlemde yaşıyoruz bunu bil.

Zirve üstü müsait bir dinlenme evine
Bakılır mı ayakta bu süzölmüş geline?

İstanbul, Hopa, Kırım sanki gelmiş eline,
Hissedilmez ihtiyaç o ilham perisine.

Turistler hele yazın bir sel gibi akacak,
En içten duygularla **Bakacak**'tan bakacak.
On beş gün izni varsa en az bir ay kalacak,
Abana'yı mutlaka bizden çok kıskanacak.

Necati YORGAN

(Turistik Abana, 20 Mart 1969)

214. SAYFA BOŞ